

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.—
Pe 3 luni . . . 7.—
Pe o lună . . . 2.40

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci

Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-roi 14.

INSERTIUNILE
se primesc la administrație.

Mulțumite publice și Lee
deschis costă șirul 20 ml.
Manuscrisurile nu se
înapoiază.

Nouă amenințări.

— Dela corespondentul nostru special. —

Paris, 26 Ianuarie.

Linistea în Orient este din nou amenințată... De data aceasta statul care are veleități de cucerire și care însoțește amenințările sale cu serioase și vaste preparative militare este *invinsul* de ieri, este tocmai — Turcia... Sultanul a chemat în fruntea ministerului de război pe eroul Turciei moderne, tânărul și energicul *Enver*, care din bey a fost creat pașă, și căruia i s'au încredințat puteri dictatoriale spre a reorganiza și spori armata turcă.

Primul act al ambițiosului *Enver*-pașa a fost o mare lovitură de mătură cu care a curățat cadrele ofițerimeii turcești de elementele bătrâne, ramolite sau incapabile și le-a înlocuit cu elemente tinere, viguroase și devotate comitetului „*Uniune și Progres*” și ideii renașterii otomane. Al doilea act al micului dictator turc a fost un act de *independență*: *Enver*-pașa a retras generalului german *Liman von Sanders* (despre care am vorbit de repezite ori) comandamentul corpului I. de armată din Constantinopol, confiind comanda unui general turc.

Când un om de curaj și de execuție de talia lui *Enver*-pașa vine în capul forțelor armate ale Turciei aceasta nu poate să fie semn bun... „*L'illustration*” de săptămâna trecută îi prezice deja dictatura și îl numește „*primul-consul*” (după calapodul napoleonian) al Turciei. Pără să cădem cătuși de puțin în exagerare trebuie să recunoaștem că Turcia

are în prezent un bun cap militar și că mâna de fier a lui *Enver*-pașa nu va cunoaște repaosul până când nu va înscrie o nouă pagină de aventuri războinice în istoria istovitului imperiu otoman... Dovada cea mai bună că *Turcia se pregătește de o agresiune* este că guvernul ei a cumpărat, dela Brazilia, un *superdreadnought* care va face superioritatea flotei turcești față de cea grecească și care va comanda marea Egee.

Cu cine vrea Turcia să intre în conflict? Ce vrea ea să recucerească?

Evenimentele din ultimele săptămâni sau chiar din ultimele zile și răceala constantă dintre cabinetele din Athena și Constantinopol ne dau răspunsul în mod logic: Inarmările Turciei, care se bazează pe o neutralitate binevoitoare sau chiar o *alianță cu Bulgaria*, sunt îndreptate *contra Greciei*. Iar scopul *mărturisit* al acestei ofensive, deocamdată pur diplomatice, este *recucerirea Archipelagului*, care în urma păcei din toamna anului 1913 i-a revenit Greciei. Turcia vrea să recâștige, în special, importantele insule *Chios* și *Mytilene*.

Să examinăm mai de aproape această chestiune care ascunde germenele unor neînțelegeri puțin favorabile pentru menținerea armoniei europene. Conform știrilor din Constantinopol guvernul turc ar fi și formulat deja d-lor *Venizelos* și *Panas* revendicările sale asupra *Chiosului* și a *Mytilenei* și că tratativele sunt în curs. Alte versiuni ale tezei turcești ne asigură că Grecia ar fi chiar dispusă să cedeze Turcilor *Chios* și *Mytilene* în schimbul *Dodecanesului* abandonat (bine înțeles în urma unor serioase despăgubiri) de

Italia... În sfârșit alte telegrame din sursă turcă spun că *Chios* și *Mytilene* vor primi o autonomie, dar vor fi supuse suveranității sultanului...

Teza greacă este, în mod natural, cu totul alta. Grecii nu înțeleg să renunțe la un teritoriu odată cucerit cu prețul unui război costisitor, și locuit de o populație greacă cu tradițiuni grecești și cu vii simpatii pentru patria lor mamă!... Ceeace invocă Grecii în favorul lor este ideea de *înaltă justiție* umană și *principiul sacru al naționalității*.

De altfel guvernul grec, al cărui șef cuturează în aceste momente capitalele Europei și care a aflat aici la Paris o primire foarte cordială, poate invoca în sprijinul său și dreptul real, dreptul câștigat deja: *Europa* a atribuit insulele citate mai sus Greciei, ea a garantat și garantează Grecilor proprietatea acestor insule; prin urmare *Chios* și *Mytilene trebuie să rămână grece*, fără nici o condiție suspensivă sau resolutorie, fără nici o rezervă și mai ales fără nici un drept de suveranitate al sultanului asupra acestor frumoase giuvaere din Archipelagul egeic, care este considerat ca un patrimoniu național elenic. *Exemplul Cretei*, ale cărei suferințe sunt prea recente ca să poată fi uitate, trebuie să lumineze calea guvernului grecesc, care ar comite o adevărată crimă politică dacă n'ar apăra cu ultima energie pe Grecii din *Chios* și *Mytilene* contra noului jug (sau mai bine zis *re-înnoitului* jug) turcesc care amenință pe acești creștini... Sau poate n'au suferit îndeajuns? Este oare dat *Semilunei* să mai chinuiască pe acești creștini după ce i-a schințuit timp de șase secole?... D. Elefterie *Venizelos*,

Din teoriile lui Amăgescu.

MIA.

De Styx.

— Cât pentru dragoste — inceptu amicul nostru — nu împărtășesc vederile voastre ciudate. Voi sunteți burghezi, de un romanticism ridicol... Vă închipuiți, că dragostea se aseamănă cu acele stele neajunse, ce clipesc tainic în înălțimile albastre.

Și nu e!

Desigur, nu-mi închipui nici eu dragostea, în senz vulgar, dar totuș nu pot împărtăși vederile voastre, ce se sbuciumă între două extremități paradoxale: romanticismul și banalitatea. Cu cât ești mai „romantios” la început, cu atât devii, pe urmă, mai banal. Și e păcat să vulgarizezi un sentiment așa de adânc și de necesar pentru anamblul vieții...

Amăgescu era profund, aproape mistic.

Ascultam cu toții cele ce vor urma, în vreme ce el își trecu de câteva ori mâna peste frunte, ca pentru a-și aduce mai bine aminte. Mi se părea că alungă amintirile ce-l năpădeau, pentru a alege una singură, scoțând-o la suprafață.

*

— Să nu vă așteptați la o confesie deplină. În chestii de dragoste omul de cuvânt trebuie să păstreze, întotdeauna, discreția cuvenită.

Voi fi avut și eu pățanii de dragoste — cine n'a avut? Sau cine nu s'a *mândrit* măcar cu aventuri, fie ele chiar imaginate? E o lingoșerie a mândriei proprii, să ne știm iubiți de cineva... să ne închipuim măcar că suntem iubiți, și să ne legănăm în acest vis, până ce ajungem a crede, că l'am trăit aievea! Cunosc destui oameni, cari au trăit o viață fericită, amăgindu-se singuri și amăgind și pe alții cu izbânzile lor amoroase. Cât pentru mine — nu că aș vrea să mă laud — v'aș putea povesti seri de-a-rândul... Să nu vă închipuiți, că aș fi nu știu ce *Don Juan*. Asta nu! Pentru mine dragostea e o manifestare superioară a vieții, o artă chiar, ce se sprijină pe două colonne. Deoparte: frumseța tot mai rafinată și cochetăria femeii; de alta: agerirea tot mai intenză a intelectului bărbaților. Ați înțeles?

Nu înțelegeam chiar cum se cade, dar vedeam noi unde aduce vorba. De aceea clătina-răm din cap, în semn de aprobare.

— Fără îndoială aceste două colonne susțin progresul omenirii — replică el, după o pauză, pe care ne-o lăsă cu intenția vădită de a putea adânci îndeajuns spusele lui. Eroii de pe câmpul de luptă se gândesc la florile pe cari le-au svârșit frumoasele în calea lor — și la cele cu cari îi vor întâmpina... Un erou al lui *Lermontoff* moare, pe câmpul de luptă cu surisul suprem: „*Femei frumoase se gândiau la mine*”... Și așa, mai mult sau mai puțin conștient, toată lumea se învârte în jurul acestui rezort: feciorii dela

horă, când se încaieră pentru o Ileană, krakerii duelgii ai orașelor, savanții preocupați de problemele lor înalte, capetele încoronate... Toată lumea!

Și nu trebuie să vă gândiți numai decât la nu știu ce îmbrățișeri și dragosti pătimase! Sunt, fără îndoială și de aceste... Dar omul intelectual e mai curat și în iubire. Adeseori amintirea unei iubiri îi e mai prețioasă, ca îmbrățișările, cari dela o vreme îl plictisesc. Flacăra patimii se stinge repede, dar parfumul dragostii rămâne, din ce în ce mai suav, cu cât vremea înaintează și patimile se potolesc din dansul lor nebun...

*

— Iată, de pildă, de câte ori răfoiesc prin vraful de scrisori parfumate — scrisori cu slova măruntă și pițigăiată — de câte ori trec în revistă fotografiile ce-mi zimbesc și azi cu ochi plini de făgăduinți; de câte ori îmi trec degetele prin șuvițele legate cu cordeluțe albastre-roze, încerc un sentiment de mâhnire. Imi amintesc de dragostea aprinsă, ce mă chinuia pe vremuri, de focul ce se desprinde din fiecare șir al scrisorilor cu slova măruntă — și mă întreb mirat: Ce s'a ales din acest sacru:

Putușu-s'a c'atâta dor
În noapte să se stingă?

Cum vedeți, întrebarea e dureros de îndreptățită, dar răspunsul e tot așa de precis și el, dureros de precis: „Cum, vezi prietene, s'a putut!”

care a trecut în cartea mare a istoriei univ-
siale grație patriotismului său cald și luminat,
nu trebuie să uite că este cretan, că din Creta
asuprită s'a ridicat steaua sa care astăzi stră-
lucește asupra Greciei... D. Venizelos știe ce
au avut de îndurat Cretanii sub jugul barbar
al Semilumei. Să nu facă deci din Chios și My-
tilene o a doua Cretă, focar de neliniște, lo-
caș de suferinți naționale, germen de discor-
die internațională!... Suntem siguri că marele
cretan își va face datoria.

Noi Români nu ne putem desinteresa de
această chestiune. Este în joc principiul de
naționalitate și o anumită analogie cu situa-
țiunea unei părți a națiunii noastre. Ș.

Plaga noastră.

(Reflexiuni la articolul de fond apărut în „Româ-
nul” Nr. 6, 1914.)

Năsăud, în Ianuarie.

„Plaga noastră” devenită boală în sinul popoa-
relor peste tot, întrucât fiecare popor își are felul
său de narcotizare, băntuie epidemic, unele ținu-
turi mai înverșunat, altele mai cu cruțare. Contra
epidemiilor de ori ce natură, s'au luat măsurile dic-
tate de știință. Măsurile contra epidemiei alcoolice
sunt cele mai ușor de urmat. Pedagogia modernă
nizuiește la ajungerea *tăriei voinței* înspre bine,
uman, nobil. Tăria voinței e măsura dictată de
știință, în epidemia „plagei noastre”. Această
voință tare o vedem întrupată în apusul cult, într-
cât abținerea dela băuturi alcoolice, acolo e con-
siderată de virtute, și nu de lașitate, ca la noi.
Pentru ca și poporul român oropsit, să poată fi
înșirat în șirul celor înaintați din apusul cult, e lip-
să de organizare. Organizarea nu o află în confe-
rințe, în broșurile emise din partea „Asociațiunei”
ori a despărțămintelor ei. Aflu această organizație
în mâna conducătorilor poporului. Inzadar va trim-
te „Asociația” broșurile, în cinste, tuturor căr-
turarilor români, inzadar va trimite conferențieri
în toate colțurile locuite de poporul român, dacă
preotul, învățătorul, notarul din sat, e alcoolist:
exempla trahunt.

Dacă la noi statul, care e chemat a purta lupta
antialcoolică, nu luptă pe față contra „plagei no-
stre”, atunci noi vom încerca o luptă din inițiativă
proprie, sprijinindu-ne pe cea mai recentă ordina-
țiune ministerială: 1379—1912, în înțelesul căreia
putem a ne organiza contra „plagei noastre”.

Pentru de a ne putea organiza, trebuie să ne

Suntem, însfârșit, niște jucării în mâinile Ve-
nerii — Venus vulgivaga! — și ea ne înlanțuie
sau ne dă drumul din jurul ei dulce și amar, cum
o taie capul. Pe urmă, când te pomenești, că
jugul nu-ți mai atârnă după cap, îți ridici frun-
tea și privești mirat în jur, bucurându-te că ai
scăpat teafăr, cu leziuni ușoare... Nu trebuie să
luăm nici odată prea în serios aceste capricii
ale Venerii; omenirea s'a obișnuit a nu prea
lua pe suflet toate șaptele ei amăgitoare. Și
totuși, dacă ar fi să spunem adevărul, ranele ce-
le mai simțite, ni le dau chiar iubirile eterice,
cari n'au lăsat în urma lor nici măcar aminti-
rea unei îmbrățișări... Nu sunt rane mortale —
ce e drept — dar nu se vindecă decât cu mare
greu și lasă în urma lor acel regret neșters,
acea întrebare chinuitoare: Cine știe dacă n'a
fost chiar *eu norocul* vieții mele? Cum am pu-
tut fi așa de prost, să nu-mi întind mâna, când
fericirea era lângă mine, și eu am lăsat-o să
sboare?... *

Întrebarea aceasta mă chinuiește de câte ori
mă gândesc la Mia. Nu v'am mai spus cândva
povestea ei? Nu... așa cred, că n'am mai spus-o
nimănui. De m'as îndeletnici cu scrisul, aș al-
cătui un roman dragut, ca „Enrieta” lui Fran-
cois Coppée, ori ca una din poveștile pentru Ni-
non... Dar nu mă gândesc la așa ceva. Înșfâr-
șit dacă vrei să scrii, n'ai decât să te pui la
masă, să iei condeiul în mână... Poate mai târ-
ziu, când mă voiu plietisi!...

îndreptăm către arhierii români. Spre acest scop
trebuie ca ilustrii noștri arhierii prin o circulară
să recerce cu toată puterea lor păstorească, preo-
țimea și învățătorimea de a oltui în inimile credin-
cioșilor lor increzuți, răutățile pricinuite de băutu-
rile alcoolice, recercându-i a înființa reuniuni anti-
alcoolice, la cari e de dorit a se adauge și comba-
tarea obiceiului tot atât de stricacios: fumatul. Ser-
vească de pildă arhierul Majláth.

Preoțimea are arme puternice în această luptă,
acolo e amvonul, acolo e scaunul mărturisirei. Edu-
catorii au ca armă: puterea convingătoare a cu-
vântului, și în sfera lor de activitate sunt prin a-
ceasta invitați de a înființa atari reuniuni.

Ilustrii noștri arhierii ar trebui să dispună ca
în seminariile teologice liceale, pedagogice ori în
alte școli de caracterul școlilor secundare, de
sub patronatul lor, să oprească obiceiul de-a îm-
părtași elevilor băuturi alcoolice, ca supliment la
mâncare, ori ca înlocuitoare de apă — să se înfiin-
teze reuniuni antialcoolice și antinicotiniste. Cres-
cută tinerimea studioasă în această convingere
avem nădejde că nu vom mai vedea figuri reve-
rendate, înmănușate prăvălitate prin noroi. Agrii die-
cezani cultivați cu vii, să producă atâtă vin, cât e
de lipsă parohiilor, aparținătoare diecezei, pentru
săvârșirea tainei eucharistice, ca preoții să nu fie
avizați la crășmarul evreu pentru a-și procura vin,
care crășmar le dă oțet, ori alte mișmașuri evre-
iești... bătându-și joc de acest așezământ sfânt al
credinței creștine.

Deci să începem o luptă, luptă antialcoolică și
antinicotinistă! Orice pornire nouă întimpină greu-
tăți. Lupta noastră încă va întimpina greutăți. A-
ceasta e soarta ori cărei porniri noi. Când a
pornit pe apă primul vapor în vecinătatea Glasgowlui,
foarte puțini au avut curajul de a se sui
pe vapor. Stephenson a fost luat în batjocură, când
a descoperit carul de foc, astăzi comunicația fără
el, ni-se pare foarte anevoioasă. Această soartă au
avut primele încercări cu aeroplanelle. Credința
creștină, a trebuit să întimpine multe greutăți
până a ajuns să numere sub drapelul ei 570 milioa-
ne credincioși. Galilei, dimpreună cu întreagă
ceata voitorilor de bine și progres, au trebuit să
sufere, să îndure chiar și moarte. E de prevăzut
că și pe barca luptei noastre, la început, puțini
vor avea cutezanță să se suie, dar „E ferice a pluti
pe o barcă, fiind sigur că nu vei peri”.

Cei chemați să lupte, să ducă la izbândă acea-
stă pornire umană, în urma neorientării în chestie
devin dușmani fățiși ai ei. Acești dușmani sunt me-
dicii. Și azi, în veacul științelor, sunt medicii, cari
țin vinul vechiu de formativul sângelui, prescriin-
du-l de leac. Prin astfel de leac bolnavul împriet-
nindu-se cu vinul, îl îndrăgește, iar în urmă e ro-
bul lui. Și azi mai aflăm medicii, cari zic că berea e
pânea săracilor, altădată că e dătătoare de lapte,
prin urmare bună mamei care laptează. Ce să aș-

teptăm dela lumea profană, când 70 procente din
medici sunt neorientați în chestie. Nu e de mirat,
dacă în anumite așezăminte de educație e obici-
nuită porția de vin. Aceasta se întâmplă în cercuri
inteligente, între educatori. Ce să mai așteptăm
dela poporeni, cari se bat după beuturi ca vespile
la dulceturi.

Greșeala e mare în toate păturile societății,
de aici lupta noastră meru trebuie să răspân-
dească lumină, abținere. Chiar azi, când pretu-
tindena se vânează patimile, plăcerile, lupta no-
astră e și mai grea. Orice abnegație e străină, ba
chiar înfiorătoare...

Suntem la începutul începutului. Rădăcina și tru-
pul arborelui antialcoolic este în statele culte nord-
americane, de unde se respiră vlăstari în toată lu-
mea. Sub acest arbore se adumbresc 10 milioane
oameni din Statele Unite, 5 (cinci) milioane din
Anglia, 300.000 din Svedia, 300.000 din Finlanda,
200.000 din Norvegia, 100.000 din Dania, 20.000
din Elveția. Cel mai tiner mugur al acestui ar-
bore binefăcător e fără îndoială ceata celor 150
elevi liceali din Năsăud.

În America nordică sunt state unde alcoolul e
cu totul oprit din circulație, în cari alcoolul se
poate căpăta numai din farmacie la prescriere me-
dicală. În circulație e cunoscut numai alcoolul com-
bustibil.

În Finlanda, în anul 1905 s'a hotărât ca să se
oprească fabricarea băuturilor alcoolice, precum
și aducerea în circulație a lor. Rusia nu a aderat
la această dispoziție dar rezultatul mișcării anti-
alcoolice s'a văzut îndată. 300.000 finlandezi s'au
prezentat că nu vor bea nici când beuturi alcoolice.
În Dania, Norvegia, Svedia, Anglia, Elveția,
lupta antialcoolică e la culmea chemării sale. A-
ceste state le putem numi cu drept state antial-
coolice. La noi încă s'au făcut demersuri în chestie
scumpind alcoolul și toate produsele alcoolice.
Rezultatul acestor porniri e învederat. În statul
Kansase, din Statele-Unite, deja s'au închis 15
temnițe, căci a scăzut procentul criminalității, pro-
cecele de divorț au scăzut cu 60%, s'au crutat
cheltuielile enorme pentru susținerea poliției, ca-
sa proletarilor, clinicelor, etc. Mișcarea antial-
coolică și antinicotinistă e deci una cu: închiderea
temnițelor, clinicelor, caselor de nebuni, caselor
de proletari, e una cu idealul creștinismului: re-
întoarcerea oamenilor la viața pașnică la drago-
stea creștinească.

Deci iubiți ostasi, cari sunteți însuflețiți de bi-
nele acestei porniri și sunteți gata de a vă pre-
zenta ca stegari în campania antialcoolică și anti-
nicotinistă, nu vă lăsați ademiniți nici de lauda
fățarnicilor, nici nu vă descurajeze hula răutăcio-
șilor, ci mereu să fim la datorie, întocmai ca ma-
rinarul, pe care nu-l înspăimântă furtuna, ci el își
mână mereu vasul, având ochii fixați spre busolă,
având o singură dorință, aceia de a ajunge la țin-

Ei bine, cine era Mia asta? O frumsețe, dom-
nule, de-ți lua vederile. Când am văzut-o trecând
întăia oară pe o cărare tănuțită a parcului, am
rămas ca trăsniț. Mai văzusem eu frumseți, măi
băeți, și slavă Domnului, nu eram chiar cu crucea
în sân, când era vorba de femei frumoase,
dar așa ceva nu mai pomenisem... M'am proptit
de o bancă, să nu leșin, și am rămas cu ochii
căsați în urma ei, ca un năuc... Și ea trecea,
în foșnetul dulce al mătăsurilor, legănându-se
ca un inger, ce își încearcă abia-abia aripile,
regretând par'că să se ridice în slavă...

Eram la niște băi de mare — nu mai țin
minte unde — și dupăce m'am deșteptat din
zăpăceală, am luat-o pe urma ei ca un nebun.

— Cine e cucoana asta înfumurată? întreb
chelnărul, cu un aer de superioritate.

Ei mă privi confuz, apoi răspunse cu frică:

— Greșiți, domnule. E princesa polonă M.
cea mai dragută cucoană din întreg publicul ales
al băilor.

— Care va să zică: o princesă polonă — mă
gândeam — sânge de aventurieră... bogății
imense... comori de frumsețe... Să vedem! Che-
stia nu e chiar de desprețuit!

Seara, pe terasa hotelului am aflat mai mult.
Princesa mea era văduvă — așa de tânără! —
și era întovărășită numai de mamă-sa și o cam-
menieră. Ei bine, mă gândeam, peste o săptă-
mană princesa se va sbate în brațele mele!

Planul fu gata, în câteva linii strategice, bi-
ne ciibzuite.

Dar în curând rămăsei amăgit și aproape
înfrânt.

Mia — așa-i ziceau cu toții — era centrul
admirației generale. Cavalerii de toate vârstele
își făceau coada colac, postându-se la masa ei,
ori cel puțin în imediată apropiere. În curând
ni-am pominit singur. Mesele din preajma mea
se goliseră toate, numai masa Miei gemea de
lume, în vreme-ce ea își întindea par'că tot mai
mult vrăjitul ei roci de păienjen... O vedeam
strălucind de diamante, în fruntea mesei, îm-
rățind tuturora câte o fărâma din grațiile ei
de regină: un zimbet, o ochiadă fugară, o șoap-
tă... Era o frumsețe rece, de marmoră. Înțele-
geam prea bine, că se juca cu bietii ei cavaleri,
ca cu o minge. Și atunci mi-am zis: „nu-i voi
face cunoștința, dar ea totuși va fi a mea!” Dela
o vreme mi se statornici gândul, să răsbun pe
toți acești îndrăgostiți imbecili. În clipa aceea
frumoasa Mia — ah, cât de frumoasă era în
clipa aceea! — ca și când ar fi înțeles gândul
meu ostil, îmi trimise o ochiadă fermecătoare,
ca și când mi-ar zice: „Și tu nu vrei să știi de
mine?”

Eu eram însă deja pregătit, să parez acea-
stă privire provocatoare. Imi întorsei repede pri-
virea înspre mare, urmând jocul valurilor. Nu
sunt închipuit din fire și nu eram nici chiar pe
vremea, când toată lumea se crede cu o palmă
mai sus dela pământ. Ori cum, eram tinăr, de-
stul de frumuseț — ca să nu zic chiar frumos —
aveam parale... și o duzină de aventuri amo-

ta propusă. Cel ce va purta cu cinste steagul, cel ce va fi ostaș brav, va culege de pe câmpul de luptă cea mai neperitoare isbândă: țaria voinții pusă în serviciul binelui uman. Prof. I. Bojor.

„Neues Wiener Tagblatt” despre înțelegerea româno-maghiară. În numărul său de azi seară ziarul vienez „Neues Wiener Tagblatt” scrie, în legătură cu audiența contelui Șt. Tisza, între altele următoarele:

„Ce privește tratativele de pace cu România, în această privință nu s'a adus încă o hotărâre definitivă. Mâne vor continua tratativele.

Guvernul maghiar vrea cu orice preț să realizeze pacea cu România, dar e de notat, că concesiunile ce el a făcut acum, sunt maximul concesiunilor, peste care guvernul nu va trece mai mult.

Înțelegerea n'a putut fi încheiată până acum pentru motivul, că între inșiși conducătorii români există disensiuni. Dacă se va reuși a-i face să primească un punct de vedere solidar, încheierea păcii va fi asigurată.

Correspondentul nostru din Viena — care ne comunică știrea numitului ziar vienez — are credința că știrea lui „N. W. Tagblatt” este inspirată de însuși contele Tisza.

Sedința de azi a camerei. Ședintele camerei ungare și-au reluat iarăși tonul lor liniștit și monoton. Partidele opoziționiste au declarat iarăși boicotul asupra desbaterilor camerei, chiar și deputații guvernamentali se înființează în număr redus la ședințe, dovedind o indiferență caracteristică față cu proiectele dela ordinea de zi.

Ședința de azi deschizându-se deabia după orele 11, camera primește și după a treia cetire proiectele militare.

Raportorul Ioan Pirkner recomandă apoi camerei spre primire proiectul despre ajutorarea societăților pentru regulara apelor.

După un scurt discurs al ministrului de agricultură Emeric Ghillányi, care face cunoscute măsurile luate la timpul său de către guvern pentru ajutorarea populației năpăstuite de revărsarea apelor, camera primește proiectul atât în general cât și în special.

Cu aceeași repeziciune se mai rezolvă încă și proiectul despre măsurile privitoare la asigurarea oțetului necesar pentru fabricile de fier și cu aceasta s'a terminat ședința de azi a camerei.

În ședința de Sâmbătă, contele Ștefan Bethlen va interpela în chestia tratativelor cu România. Primul ministru — după cum se anunță — va răspunde la această interpelație imediat.

Tratat vele româno-maghiare.

Arad, 29 Ianuarie.

Mâine ori poimâne, delegații speciali ai comitetului nostru național, dd. Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu și Dr. Valer Branisce vor reîncepe tratativele finale, în Budapesta, cu șeful consiliului de miniștri, contele Ștefan Tisza. Cu această ocazie se vor discuta chestiunile asupra cărora comitetul național dorește să primească lămuriri mai explicite, mai precise și mai hotărâtoare.

În restimp campania opoziției maghiare continuă cu aceeași neseriositate ca până acum.

Atât în cameră, cât și afară în largul țării se pun la cale agitațiuni nefaste, pe urma cărora, de sigur, nu va profita nici Ungurul și nici Românul. Contele Ștefan Bethlen, unul din cei mai așișți dușmani ai tot ce e românesc, a însemnat ieri în registrul de interpelații al camerei, că-i va cere contelui Tisza socoteală în una din ședințele cele mai apropiate. Ii va cere contelui Tisza să răspundă în special cu privire la cunoscutele declarații ale contelui Czernin, precum și ale d-lor Take Ionescu și N. Filipescu.

Nu lipsește din horă nici contele Apponyi. Nu putea să rămâie în urma contelui Andrássy. De aceea el a făcut iarăși declarații, dupăcum urmează:

— E vorba aici, — a spus contele Apponyi de un pact bilateral în toată regula. Contele Tisza stă de vorbă chiar cu cei mai declarați dușmani ai ideii de stat național maghiar — și le mărește în mod fatal prestigiul. Ei sunt mălțați la rangul unui factor politic aparte în cadrele statului. E cu atât mai primejdios acest lucru, cu cât acum, după declarațiile contelui Czernin și

Filipescu, care e un bărbat politic de greutate, s'a spulberat legenda, că tratativele româno-maghiare n'ar fi fost dictate de politica externă. D. Filipescu a formulat în chip cuviincios că România poate să exercite numai o influință morală asupra unei chestiuni interne a Ungariei, cum e chestiunea românească. Dar din tenorul acestor declarații înțelegem cât de mult a decăzut Austro-Ungaria, când ea trebuie să se plocenească în fața unei țări cu mult mai mici. Compensația se va da însă tot în paguba și din avutul Ungariei. Celelalte mici state balcanice au fost îmbunate cu sacrificii luate din carnea agriculturii maghiare, iar România va fi împăcată prin vulnerarea unității statului maghiar (?)

E trist, că un bărbat de talia contelui Apponyi stăruie cu atâta încăpăținare în rătăcirile-i fatale, zăpăcind cu miopia lui și o parte a opiniei publice ungurești.

Campania în țară.

Societatea „Kossuth” din Cluj a ținut Marți ședință. Președintele societății Dr. Szacsavay József a propus ca societatea să protesteze împotriva „pactului român” și în scopul zădărnirii acestui pact să delege un comitet care să stabilească modalitățile unei opuneri în cadre cât mai întinse. După discursul președintelui de onoare al societății, Dr. Apáthy István membrii au primit propunerea președintelui.

În ședința plenară a societății „Erdélyi Kárpát Egyesület”, președintele ei Szdeczky Lajos a provocat pe membri ca și din datorie ce le impune statutele lor să apere în favorul maghiarimei „pământul strămoșesc maghiar” împotriva oricăror tendințe. În discursul său oratorul a spus că cultura maghiară poate privi spre un trecut mare, în vreme ce „valahimea” n'are nici un titlu de drept istoric ca să-și creeze aspirațiuni naționale pe pământul Ardealului, sau chiar să ia dela maghiarimea ardeeană pământul sau cultura maghiarilor. Societatea a adresat apoi o telegramă omagială protectorului ei: arhiducelui Iosif.

Ungurii din Székelyhodos și împrejurime au adresat o rugare cu sute de iscăliri președintelui partidului muncii, contele Carol Khuen Hédervary, pe care îl roagă să împiedece încheierea pactului român. „Noi” — scriu îngriiorații patrioți maghiari — „cari locuim într'un ținut al comitatului Murăș-Turda, împrejmuit prin cercul de fer al Românilor suntem martorii imediați ai

roase, la dosar. Priviam cum vântul se leagănă pe valuri, și îmi treceam mâna prin plete... Aveam, pe atunci niște dragi de plete... Și numai ce mă pomenesesc la masă cu un prieten, un ambasador rus:

— Prietene, mă întrebă el, nu vii la masa noastră? Princesa Mia vrea să te cunoască...

— Știu, răspunsei eu.

— Ei, atunci?

— Atunci... nu mă duc.

— Și pentru ce?

— Pentru că nu-s curios!...

Ambasadorul rus mă privi confuz, îmi strânse mâna, și se retrase la masă.

Eu zimbiam satisfăcut, observând, cu coada ochiului, cum prințesa îngălbenise.

Aflasem cuvântul potrivit. Interesul, ce părea că mi-l arată nu era decât *curiozitate femeiască*. Vedeam că toți i se târăsc la picioare și nu înțelegea, cum îndrănesc să stau drept și impasibil, în fața ei? Cine eram eu? Asta era întrebarea, ce o preocupa.

— Ei bine, madame, îmi ziceam, zimbând cu satisfacție, o să vezi mata, cine sunt!

— Ce-a fost pe urmă? Imi vine greu să mă gândesc la toate amănuntele. Căci părerile de rău mă copleșesc... Mia a vrut, la început să se joace cu mine ca și cu ceilalți, pe urmă — asta am știut-o, vai, prea târziu — m-a îndrăgit de-a binele... Cerca orice prilej de a mă întâlni și o evitam: mă căuta cu privirea în mijlocul lumii elegante, ce mișuna la picioarele ei, și eu mă făceam, că nu o văd. Și cu cât ea se aprindea mai mult, cu atât mă simțeam mai sigur, și mai

la adăpost. Uneori privirile ei aveau mângăieri de sirenă, chemări pline de făgăduinți, altă dată o vedeam tristă, cu ochii pierduți în largul mării... Nu știam atunci la ce se gândea ea!

I-am făcut cunoștință, fără să vreau, dar împrejurările erau de așa, că nu o mai puteam evita, fără s'o ofensez. Dar am încunjurat-o și de aci înainte și îmi creștea inima, când o întâlneam dimineata, palidă, cu ochii încadrați de cearcane negre-vineții.

Vedeam că suferă și rezistența mea încă era pe sfârșite, căci ce să mai întind vorba, îmi era dragă, ca lumina ochilor. Ea îmi vorbea așa pe departe, de dragostea ei, fără să-mi amintească numele. Pomenea de castelul ei strălucit din Polonia îndepărtată, de pădurea imensă ce-l împrejmue, unde ar vrea să trăiască singură, dacă nu e nimeni să o înțeleagă...

Intr'o seară, la despărțire, aud un șgomot ușor, la picioarele mele. Mă aplec: era o cheie, desigur cheia dela camera ei!

Se putea o confuzie mai deplină?

În clipa aceea am simțit, că mi se risipesc toți gărgăunii încăpăținării. Dar mai rămăsese, din nenorocire unul, care mă îndemna: „fă-te, că nu înțelegi”.

Am alergat în urma ei, spunându-i cu năvitate adorabilă: „Doamnă, ați pierdut o cheie...”

N'am avut nici o tresărire de remușcare, în clipa aceea etern nenorocită și eram hotărât, ca mâine în zori de zi, să mă arunc la picioarele ei, mărturisindu-i că mi-e dragă din clipa, când am zărit-o întâia oară, în aleile...

N'am adormit decât înspre zori și atunci

m'am visat în castelul din Polonia îndepărtată... Mia cânta la pian o romanță... din când în când își întorcea capul muștrându-mă: „De ce m-ai chinuit așa de mult?...” Eu îi răspundeam cu convingere: „Ca să răsbun pe bietele tale victime...”

La dejun știam că o întâlnesc, fără să-mi dau seama de prozaica nenorocire, ce mă pândea! Portarul îmi întinse un biletel. Rupsei plicul, stăpânit de un presimț grozav și cetii singur două cuvinte: „Adio! Mia”. M'am repezit ca un nebun pe trepte să mă lămuresc, să-i spun, că totul a fost o glumă, că o iubesc ca un smintit, — dar era prea târziu.

Camera ei era goală. Am luat-o în goană la gară, la port, m-am informat în toate părțile: nimic! Un hamal îmi dete informația, că femeia pe care o căutam eu, a plecat la Rusia.

Ce era să fac? Am plecat și eu la Rusia; am cutreerat Polonia întreagă — cunosc toate castelele ei istorice — m'am invârtit pe la toate stațiunile balneare din lume; — nimic!

Așa am rămas căutându-o, visând de ea, cu mângăierea vagă, că poate tot voi mai vedea-o. Și de aceea nu mă pot gândi să mă însor și eu ca lumea, căci eu nu am inimă.

Biata mea inimă e furată de ființa aceea tainică și frumoasă, ce pribegește în lume, gândindu-se, fără indoială, la dragostea ei din tinerete...

urei față de maghiari, pe care au oltuit-o în valahime popii și dascălii plătiți din banii statului, și chiar de aceea nu putem privi mai departe, în tăcere, opera periculoasă, prin care se sapă mormântul maghiarimei din Ardeal și săcuimei.

Ni se telegrafiază din Budapesta: Ieri seară primul-ministru, cont. Ștefan Tisza a plecat la Viena pentru ca să raporteze monarhului despre rezultatul activității sale.

Azi dimineață la orele 10 primul-ministru a fost primit în audiență specială de monarhul. Comunicatul oficial despre această ședință spune că primul-ministru a raportat monarhului despre legea de presă și despre primirea urcării contingentului de recruți.

După audiență primul-ministru proiectase să participe la masa dela curte ce avea să se dea în cinstea primului-ministru grec Venizelos și la masa ce avea să se dea de ministrul de externe contele Berchtold. Dar, fiindcă Venizelos a sosit cu mare întârziere la Viena, abia la amiază, și în consecință ambele mese trebuiau amânate, cont. Tisza fără să fi participat la acestea, s'a întors la Budapesta.

Cu prilejul audienței, cont. Tisza a prezentat monarhului proiectul referitor la arondarea circumscripțiilor electorale și a cerut prealabila aprobare a monarhului la acest proiect. Primul ministru vrea, adevărat, ca în timp scurt să depună acest proiect pe biroul camerei iar până la Paști în orice caz să fie și primit, fiindcă primul-ministru vrea să facă viitoarele alegeri în baza noiei legi electorale.

A doua chestie despre care cont. Tisza a raportat monarhului, a fost: înțelegerea cu România.

Primul-ministru a spus monarhului, că tratativele de până acum n'au adus nici o hotărâre definitivă, din care cauză el, primul-ministru, va relua tratativele.

Dăm loc cu convenita rezervă acestor informații ale corespondentului nostru.

Alianța turco-bulgară contra României, Serbiei și Greciei.

România, Serbia și Grecia împotriva Turciei și Bulgariei. — Factorii neresponsabili din Turcia și Bulgaria. — Rolul Austro-Ungariei. — Urmarile.

Arad, 29 Ianuarie.

Ziarul „Meșeveret”, organul lui Serif pașa, asupra căruia s'a comis la Paris, cunoscutul atentat, publică sub titlul de mai sus următorul foarte interesant articol, cu privire la atitudinea actualului guvern turc:

„Diplomația turcă, — zice „Meșeveret”, — nu numai că a înjosit prestigiul imperiului otoman, dar a dat posibilitate României, să afirme în mod public, câtă importanță atribuie ea păcii dela București și echilibrului balcanic. După ce a dat concursul ei Greciei împotriva noastră, România și-a atașat-o prin niște legături, cari pe viitor, cu greu vor putea fi rupte.

Este adevărat că unul din statele balcanice a fost câștigat de guvernul otoman. Este adevărat că și Turcia a încheiat o alianță cu Bulgaria, dar această alianță, în starea actuală a Bulgariei, nu văd într-un cânt poate să folosească imperiului otoman.

Greșelile comise de Bulgaria, continuă suscitarea ziar, au provocat și format alianța româno-sârbo-greacă împotriva Bulgariei, iar greșelile actualului guvern otoman au întărit această alianță, care poate să aibe urmări fatale pentru viitoarea politică balcanică a imperiului.

De unde rezultă acest lucru? Din însuș faptul că grupul româno-sârbo-grec este mai tare din toate punctele de vedere.

Actuala politică agresivă a Turciei și Bulgariei cari nu voiesc să se mulțumească cu pacea dela București și caută tot felul de pricini pentru o revizuire pe calea armelor, va avea ca urmare, dată fiind situația celor două grupări balcanice ce stau față în față, ștergerea Bulgariei de pe harta peninsulei balcanice, și dispariția Turciei din Europa.

O politică cuminte este aceea a resemnării cinstite și cuminte. Putea-vor cele două guverne, al Bulgariei și al Turciei, să adopte această politică cuminte și să scape țara de un pericol?

Dar mi se va obiecta, că alianța turco-bulgară se sprijină pe concursul Austro-Ungariei. Răspunsul meu este foarte simplu. Este o mare greșală politică ce comit aceste guverne sprijinindu-se pe Austro-Ungaria, fiindcă ori ce mișcare a Austriei în folosul acestui grup va provoca o mișcare identică a Rusiei în folosul celui-lalt grup. Fatal ar urma prin urmare o tensiune a acestor două puteri care ar putea duce la un războiu european. Pentru acest motiv Austro-Ungaria nu va putea să dea nici un sprijin real ori câte promisiuni ar face în acest sens.

Iată de ce atitudinea războinică a Bulgariei și Turciei, uneltirile guvernelor respective, cari s'au aliat cu niște factori iresponsabili cum sunt comitetele revoluționare vor sfârși prin a provoca războiul care, desigur, va fi fatal pentru cele două țări, cari pare-se spre nenorocul lor, sunt conduse de oameni ce nu sunt în stare să facă o politică națională ci se conduc după resentimente”.

Spre Roma.

Salonic, 10 Ianuarie v.

Pe mulți dintre cetitorii ziarului „Românul” din Arad îi va surprinde dureroasa veste despre înmormântarea chestiunii macedonene. Dor și jale îl apucă pe un român cu simțeminte adevărat românești, când se gândește că dispăre dintr'odată un popor, un neam atât de renumit prin vechimea lui, prin rezistența a atâtor invaziuni barbare și prin luptele lui titanice de atâția secol.

Și azi, în epoca civilizațiunii și a redesteptării conștiinței naționale a neamurilor, azi să fie strivit, îngropat de viu, omorât, pradat și despoiat de tot avutul lui și să i se ia și ultimul dar, rămas dela strămoșii lui, limba, nu este o îngropare de viu? Nu este o crimă națională? Nu este un fratricid, când îi înlesnești dușmanului mijloacele de asasinare?

Toate declarațiunile date dlui prim-ministru Titu Maiorescu de către d. Venizelos și alte atâtea de s'ar da din partea regelui Constantin, nu pot garanta viața etnică și libertatea limbii românești în Macedonia.

Căci Grecii, ori ce ar zice guvernul român, își continuă drumul lor de persecuțiune în contra a tot ce-i român, nu ca până acuma cu terorizări și omoruri, ci pe un drum mai bun, pe calea ierarhică, prin judecăți, amende, acuzări de tot felul, prin bătăi și altele de ale lor. Dovadă sunt prea multe proteste de nedreptățiune adresate consulatelor române, cari n'au fost ascultate și luate în seamă de autoritățile grecești. Trebuie să fie convins tot omul că — greaca fides, nulla fides. Cine nu cunoaște și nu-și poate da seamă că atât Pindul cât și Zagorul n'au fost neglijate și părăsite Greciei, când România putea și avea posibilitatea aceea ca aceste două provincii să fie anexate Albaniei? Iar cât pentru cei 90.000 de Români în noul stat albanez (a cărui existență și durată e nesigură) sunt de-abinele părăsiți, considerați și trecuți drept Albanezi. Școlile și bisericile au fost închise din ordinul guvernului provizoriu din Valona, și guvernul român nu se interesează și nu se impune.

Dovadă și mai palpabilă că guvernul român nu se interesează și nu-l preocupă câtuși de puțin de azi încolo chestiunea Românilor din Macedonia și mai ales din Albania, este mesajul regal, care totdeauna făcea amintire de cei din Macedonia. În anul acesta însă nu; o altă dovadă sunt și spusele unui mare diplomat și om de stat într'un interview obținut din partea lui referitor la salvagardarea drepturilor obținute

dela Turci și la autonomia bisericească și școlară a declarat că, guvernul român nu vrea să strice liniștea Albaniei și nu vrea să facă stat în stat.

Sângele și vocea răgușită, plină de durere și jale a acestui nenorocit popor, în veci va striga: rușine și blestem acelora ce și-au bătut joc de ei! și i-au vândut și tradat!... Lichidarea chestiunii balcanice este și faptul numirii și acordarea de posturi tuturor intelectualilor macedoneni refugiați în țară în noul teritoriu anexat. Iar acești lacomi de bani, ne mai visând nici când asemenea lefuri grase au primit aceste posturi nou create fără nici o remușcare de inimă măcar, lăsând pe frații lor la discreția cuceritorilor. Acești foști inspectori și revizori, acești conducători și institutori sunt adevărații trădători și călăii chestiunii naționale românești din Macedonia. Ori unde s'ar duce acești indivizi și orice serviciu li se va încredința tot lași și trădători vor rămânea. Blestemul poporului îi va ajunge și soarta îi va persecuta.

Trebuie să fie pe deplin convins tot omul că românul macedonean nu pierde niciodată și că nu-și vinde conștiința națională pentru tot aurul lumii. Toate amenințările și persecuțiunile, și părăsirea din partea fraților lor din țara liberă îi îmbărbătează, îi încurajează și le oțelește inimile pentru o luptă și mai titanică întru realizarea idealului lor: menținerea lor ca Români și dezvoltarea sentimentului național.

Când Românii macedoneni, și mai ales cei din Albania se vor vedea părăsiți și când viitorii guvernamentali români nu se vor interesa de soarta lor, atunci cu toții împreună își vor aținti privirile în spre mama Roma cea bătrână și se vor arunca în brațele ei. Erezia va veni dela sine și atunci se vor vedea despărțiți pentru totdeauna de frații lor mai de aproape.

Olimpus.

Fierberea din Balcani.

Arad, 29 Ianuarie.

Ziarului „Le Figaro” i se telegrafiază din Berlin, că în cercurile diplomatice de acolo se crede că războiul greco-turc va izbucni la primăvară și acest războiu va determina probabila intrare în acțiune a României, precum și a Serbiei.

Ziarele germane, între cari „Berliner Tageblatt”, înregistrează și ele temerea că un războiu balcanic e probabil că va izbucni. Până în prezent nu se știe dacă Bulgaria va lua parte activă. Sunt însă o mulțime de indicii din cari se poate deduce că Bulgaria va lua parte la acest război.

La Constantinopol se desmint categoric în cercurile oficiale știrea Agenției Havas din Constantinopol spunând că ministerul de război ar fi ordonat pregătirea pentru mobilizarea a 12 clase din rezervă.

Ziarul „Tanin” desmintind aceste știri le declară de ridicole.

Un comunicat oficial, desmintind categoric aceste știri relevă că răspândirea lor coincide cu negocierile împrumutate. Comunicatul adaugă: contrar acestor informațiuni pesimiste, cercurile competente privesc situația externă cu deplină încredere în favoarea menținerii păcii atât de necesară pentru propășirea economică a țării. Produsul împrumutului, adaugă comunicatul, va fi consacrat exclusiv la un asemenea scop și nu va fi cheltuit pentru necesități militare.

Roma. — Din Belgrad se telegrafiază, că știrile din Tracia produc îngrijorarea cercurilor competente cu atât mai mult cu cât propaganda în favoarea autonomiei Macedoniei devine din ce în ce mai puternică.

Privitor la chestia albaneză și la cea a insulelor avem pentru azi următoarele știri:

Roma. — Propunerile pe cari guvernul britanic le-a supus la cercetarea marilor puteri și cari vor alcătui baza notei diplomatice ce va fi trimisă în curând atât la Atena cât și la Constantinopol, ar subordona recunoașterea de către Europa a stăpânirii grecești asupra insulelor Egee la părăsirea teritoriilor albaneze ocupate încă de trupele eline. În nota suspomenită se va recunoaște o mică rectificarea graniței meridionale, cerută de d. Venizelos. E vorba de un mic district lângă Argyrocastro, care dacă ar fi locuit de Greci sau de Albanezi grecizați, și care dacă ar fi intrupat, la Grecia n'ar schimba întru nimic caracterul strategic și geografic al graniței fixate de comisia de delimitare. Italia, Franța, Anglia și Germania au primit această modificare. E mai mult ca sigur că Venizelos, în călătoria sa la Viena va putea obține și învoirea guvernului austro-ungar. Evacuarea trupelor grecești ar trebui să se facă nu de odată, dar treptat. Teritoriile părăsite de soldații greci vor fi ocupate și păzite de trupele jandarmeriei albaneze, cari vor menține ordinea, împiedicând ori ce răscoale sau mișcare a elementului elin care e amestecat mai în toate târgurile din Epir cu elementul autohton albanez. (A. T. I.)

Roma. — Unele ziare din localitate comentând declarațiunile făcute de regele Constantin al Greciei unui corespondent al ziarului „Vossische Zeitung”, relevează afirmația că **regele Carol ar fi intervenit pe lângă dsa, sfătuiindu-l să ia o atitudine prietenească față de principele de Wied și pun în relief opera de pace desfășurată de guvernul român în toate diferendele balcanice și mai cu seamă acțiunea împăciuitoare și înțeleaptă a suveranului român, adăugând că România poate să contribuie foarte mult la regularea multor chestiuni cari privesc noul stat albanez.** Aceleași ziare speră că venirea principeului de Wied în Albania va folosi foarte mult cauzei bunelor raporturi între Grecia și Albania. De altfel, odată regulată chestia graniței meridionale a Albaniei și părăsirea ținuturilor albaneze de către trupele eline, între cele două state megieșe va dispărea ori ce prilej de neînțelegere. (A. I. T.)

Londra. — Din Durazzo se anunță, că Essad pașa a depus ocârmuirea în mâinile membrilor comisiei de control, un german și un englez.

Milano. — „Corriere della Sera” află din Brindisi că un cuirasat și patru torpiloare italiene au primit ordin să fie gata spre a pleca în apele Albaniei.

Atena. — Ultimele știri raportează, că Albanezii au ocupat Trescaet și Grobotska. Dânsii erau în număr de 300 și au arborat steagul albanez în acele localități. Autoritățile militare grece au luat măsuri necesare. Incidentul a avut loc Vineri.

Cronica externă.

Scopurile politice ale Rusiei în Balcani. Ziarul „Neue Freie Presse” scrie sub titlul „Diplomației balcanice în Petersburg”, următoarele:

„Ceeace nu s'a făcut înainte de izbucnirea celui de al doilea război balcanic, cu toată invitația țarului, se face acum dar într'o altă formă. Primul-ministru al Serbiei merge la Petersburg unde vor fi și bărbați politici bulgari, scopul politicii Rusiei e ca și mai înainte, protectoratul asupra statelor slave, eventual asupra tuturor statelor din Balcani.

Nu credem că alianța balcanică să poată fi restabilită sub egida Rusiei în vechea formă de unire a tuturor statelor balcanice sub egida Rusiei. România nu poate intra atât de adânc în planurile Rusiei fără a-și primejdi independența. Grecia de asemenea nu are motive să se alipească atât de strâns de Rusia. Impăcarea celor două state slave din Balcani, poate reuși dar numai în aparență, deoarece o prietenie între Serbia care stăpânește Macedonia și Bulgaria desiluzionată e greu de admis. O alianță balcanică pe hârtie nu ar fi o alianță adevărată.

Agitația antidinastică din Bulgaria. Corespondentul din București al ziarului „Zeit” scrie că întreagă agitația din Bulgaria contra regelui

și a guvernului e pusă la cale de Rusia. Demonstrațiile socialistilor în Sobranie au fost înscenate tot de agenții ruși.

Cabinetul Brătianu nu are motiv să-i fie simpatic nici unul dintre guvernele bulgare, dar are tot interesul ca relațiile dintre cele două state să devie normale, iar în fruntea țării să vie un guvern care să procedeze energic la menținerea ordinii și a liniștei.

Allanța între Grecia și România? „Echo de Paris” află din sursă bine informată că între România și Grecia s'a încheiat o alianță definitivă. România s'a obligat să dea ajutor Greciei, dacă aceasta va fi atacată de Turcia sau de Bulgaria. Grecia promite în schimb că se va conforma dorinței marilor puteri, acordând sprijinul său principelui de Wied.

O întrebare.

Brașov, 27 Ianuarie.

Ziarele din Franța aduc știrea caracteristică pentru zilele noastre pripite că cei mai de seamă scriitori dramatici pretind cu energie o mai mare precauție în judecarea premierelor, pretind ca recenziile să nu-și dea „impresiile”, aruncate pe hârtie de lângă svarțul alungător de somn, foilor, cari ies nemijlocit după premiera cutărei piese, scrisă de bună seamă cu mai multă chibzuială pentru a putea fi „dată gata” de reporter în câteva momente somnoroase. Recenziile teatrului să le fie rezervate revistelor săptămânale.

Ne surprinde tonul egoist, dar sincer al Francezilor, ton plin de demnitatea unei culturi superioare. Câte talente ambițioase, lipsite de energia luptătorilor, n'or fi amuțit la glasul pripit al cutărei recenzent nechemat, ne-o dovedește marele austriac Grillparzer, care jignit în demnitatea sa, în urma unei critici nefavorabile n'a mai conturbat publicul și comorile lui dramatice au surprins numai după moartea scriitorului pe cel mai inconsecvent recenzent, schimbăcioasă opinie publică.

Aceasta boală a presei franceze bântue în toate țările cu o oarecare cultură literară. Impresiile recenzițiilor sunt „impresionate” natural de cele mai diferite momente de simpatii și antipatii, de cultura și necultura recenzentului, de pretenția lui de a trece drept bărbat de o cultură superioară cu toate rafineriile și minciunile ei.

„Unitatea culturală a Românilor de pretutindeni” începe să devină o noțiune trecută la arhiva atâtor fraze de însufletire națională. Sufletul idealist al Ungureanului privește cu nedumerire la fratele său Bucureștean imbibat de o cultură mult superioară celei românești, înstrăinat de cele mai curate aspirații ale unui neam tânăr, înzestrat cu multe calități, ce ar putea ridica zidurile unei vieți naționale.

Lipsa de recenzie chibzuită și de cultivarea spiritului național românesc ne surprinde și în revista săptămânală „Flacăra”, care în ospitalitatea ei primejdioasă adăpostește sub același coperiș prieten și dușman. E vorba de reprezentăția „Cavaleriei rustice” de Mascagni și de „Sezătoarea” dlui Tib. Brediceanu.

Citez: „.....De ce atunci, acele reprezentațiuni? Pentru a ne destăinuși însușirile de șef de orchestră ale dlui „Kiriac”? Sunt sigur că nu...”

„Spre a ne da o operă lirică însemnată a unui străin, o operă necunoscută nouă, spre a ne face surpriza mare a descoperirii unei partițiuni valoroase scrisă de un Român?”

„Nu! Estetica muzicii din „Cavaleria rusticana” nu conține nimic ce ar putea să ne intereseze(!), și biata muzică a „Sezătoarei” e o lucrare modestă și fără de pretențiuni a unui simpatic amator, demnă cel mult, a desfăta, în serile lungi ale lernei, pe voinicii și pe mândrele fete ale Ardealului!”

Citez din aceeași „Cronică muzicală” al aceluiș număr din amintita revistă: „.....pianistul X te înspăimântă, Y te asurzește, Z te plictisește, N te farmecă și, dar prețios întru toate, îți pricinuieste nu numai admirație, dar și afecțiune: acest vrăjitor (e vorba de d. Slinvinsky, a cărui artă numai umili o pot epitetele aceste atât de banalizate în povoiul recenziilor provinciale) își pune în cap să-și facă din auditorul său atâția amici și pururea reușește, astfel că numărul prietenilor săi, trebuie să fie incalculabil de mare!”

Așa continuă recenziile în cele mai exaltate exagerări — când d. M. Margaritescu vorbește despre muzica clasică străină — și ajunge la concluzia comică: „.....gândul nostru ne purta spre putința de a reține printre noi, pe acest artist delicat și încântător, care — făcător de minuni!!! — ar transforma capitala noastră, într'un centru de artă rațională și ideală!”

Ce strașnică frază pentru o satiră amară!

Trebuie să ne pună pe gânduri acești idealisti rafinați, cari, necunoscând motivele românești ale muzicii sufer de utopia, de a crea o artă pur sentimentală pe bază străină. Nu cred să ne știe arăta d. M. Margaritescu nici un singur ram al artelor, care să se fi născut direct din tărâmul șubred al cosmopolitismului. Arta cosmopolită este rezultatul unei evoluții seculare, un rezultat atât de cernut și recernut, încât înțelegerea lui este privilegiul celor mai rafinate spirite — în tot cazul foarte puține — din lume.

Cu greu ne putem închipui, că Bucureștii noștri, acest intristător Paris al Orientului s'ar putea „transforma într'un centru de artă rafinată și ideală”. Prea ne gâdile la nas aroma svarțului fierbinte, într'ai căruia a-buri a profetizat Pithia-Margaritescu amețită, minunea „incalculabilă”, ca să mă folosesc și eu de unul dintre „monumentalele” superlative ale Dsale. Ori doar își poate închipui d. Margaritescu pe vre-un compozitor celebru a cărui muzică n'ar fi pătrunsă de motivele națiunii din care face parte? Muzica pare a fi mijlocul cel mai perfect pentru exprimarea sentimentelor — limba inimii — o limbă care trăiește în poporul, al cărui fiu ești, atârnă dela destoinicia talentului, dacă o știe ridica la o valoare mai extensivă și intensivă. Elementul este dat, dezvoltarea, complicarea lui este chemarea compozitorului. A sugruma acest element cu gestul blazat al omului de o cultură prea rafinată, înseamnă a face imposibilă dezvoltarea muzicii naționale artistice, pe baza celei populare, care apoi desigur numai prin o evoluție — de veacuri poate — va ajunge culmea rafineriei. (Dezvoltarea aceasta organică a melodurilor populare ne-o ilustrează plastic nepretențioasă iconă dela țară în „Sezătoarea” și „Cavaleria rusticana”, acest mărgăritar al literaturii universale, bazat pe o tradiție de mai multe veacuri. E firesc deci, că coordonarea acestor două piese muzicale e greșită: muzica noastră românească trebuie să treacă încă prin multe faze pentru a ajunge perfecția artistică a „Cavaleriei”; cultivată însă, putem fi siguri că va trece hotarele României).

Este un adevăr probat, că imitarea artei străine, imitarea acestui celui mai intim colț al inimii și intelectului popoarelor, produce roade bolnave; ne-o dovedesc aceasta, începând cu practicii și realii Romani, toate gințele, cari au vrut să desvolte într'un deceniu o activitate de veacuri.

Cine îi mai citește azi pe naivii imitatori ai literaturii franceze, față de naționalității „Junimeii”, față de neașul măestru Coșbuc?

Cine cutează să contesteze îndreptățirea sufletului românesc în toate manifestațiunile vieții noastre artistice. Inceputul nu se face cu capod'opere.

Pentru artiile românești ale „Sezătoarei” nu-și ridică glasul domnii specialiști români?

R. M.

INFORMAȚIUNI

Pentru Școala noastră comercială din Brașov.

Arad, 29 Ianuarie 1914.

„Revista Economică” anunță că băncile încep să răspundă tot mai multe la apelul „Solidarității” de a contribui în scopul zidirii unui nou edificiu al școlii comerciale din Brașov. Până astăzi s'au mai primit următoarele avizuri de contribuiri:

„Furnica”, Făgăraș	cor.	1,500
„Oraviceana”, Oravița		1,000
„Corvineana”, Hunedoara		1,000
„Poporul”, Săliște		1,000
„Brașoveana”, Brașov		1,000
„Coroana”, Bistrița		900
„Cassa de păstr.”, Sasca		900
„Iulia”, Alba-Iulia		750
„Agricola”, Sebeș		600
„Mercur”, Năsăud		500
„Târnavăneana”, Sighișoara		500
„Drăganul” Beiuș		500
„Cordiana”, Fofeldea		500

Total cor.

Două din institutele de mai sus, anume „Sezătoarea” și „Târnavăneana” au oferit

chiar decât li s'a cerut. Fie, ca exemplul acesta să servească de indemn și altora.

Direcțiunea școlii comerciale din Brașov a publicat — în urma înțeleșului prealabil avut cu „Solidaritatea” — un apel către foștii elevi, îndemnându-i să contribuie și dânsii cu sume potrivite situației lor de azi. La acest apel au răspuns următorii:

Otto Schiel, fabricant, Brașov	cor. 1,000
Iosif Oncioiu, șef-contabil la filiala „Albina”, Brașov	300
Enea Hocman, funcționar la „Albina” Sibiu	120
Total	cor. 1,420

După cum suntem informați, un comitet dintre foștii elevi se va adresa și el absolvenților școlii comerciale cu rugarea și indemnul să nu rămână nici unul singur, care să nu-și facă datoria.

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță vreme neschimbată.

Prognostic telegrafic: vreme neschimbată.
Temperatura la amiază a fost: — 5.0 C.

Călătoria principelui Ferdinand al României. După cum anunță ziarul „Rjetsch” din Petersburg, principele Ferdinand al României va merge în zilele aceste la Petersburg, unde se va opri cam vre-o săptămână.

D. A. D. Xenopol a fost ales membru al comitetului de direcțiune al „Marei Societăți de sociologie” din Paris, în locul defunctului lord Averbury, cunoscut în lumea științifică sub numele de John Lubock. Alegerea s'a făcut în ședință plenară, după propunerea comitetului, care a recomandat pe d. A. D. Xenopol ale căruia lucrări științifice sunt o autoritate.

D. Valer Petco, fiul fostului avocat Dr. Lazar Petco, care a fost avocat și membru în direcțiunea instit. „Victoria” din Arad a fost numit consilier de finanțe și director substituit la direcția financiară din Deva.

Căderea guvernului alsacian. O telegramă din Berlin anunță că guvernul Alsaciei și Lorenei, contele Wedel, secretarul de stat Zorn von Bulach și ceilalți miniștri alsacieni și-au dat dimisia. Contele Wedel își ceruse dimisionarea încă înainte de evenimentele din Zabern, la indemnul împăratului Wilhelm și-a amânat însă retragerea. Acum după evenimentele din Zabern dimisionarea contelui Wedel e un fapt împlinit. O mare surpriză a fost însă pentru secretarul Bulach von Zorn, faptul că a fost provocat de factorii de cădere să-și dea dimisia.

Ascultarea martorilor în procesul Rutenilor. Tribunalul din Sighetul Marmăției însărcinat cu desbaterea procesului Rutenilor a început ascultarea martorilor. Primul matore Ioan Markoczi depune că cu Kabalyuk a făcut cunoștință cu prilejul perelinajului din Bilke. Kabalyuk l'a miruit cu acel prilej și a predicat în fața bisericii, spunând că precum capul bisericii greco-catolice e papa, astfel capul bisericii greco-orientale e Hristos și țarul Rusiei. Kabalyuk a fost de trei ori la el și înainte de a pleca la Ierusalim a declarat în fața lui că preoții greco-catolici au stricat cedința. Pentru perelinajul său la Ierusalim, Kabalyuk a adunat bani. Al doilea martore Demetriu Szoka din Honca a depus în același sens.

Candidaturile partidului naționalist din România. Ni se comunică din București: Partidul naționalist-democrat de sub conducerea dlui Nic. Iorga a pus următoarele candidaturi: Colegiul III: Gh. Berea, la Bacău; P. Irimescu, la Botoșani; A. C. Cuza la Buzău; N. Iorga la Covurlui; N. Butureanu la Dorohoiu; Ion Zelea Codreanu, la Suceava; A. D. Livezeanu, la Vălcău; V. Cogălniceanu, la Vlașca. Colegiul II: N. Iorga și inginer Dimitriu la Selișhova; V. Cogălniceanu și Dr. St. Bogdan stă alfov; Damian Drăgănescu la Covurlui; Gh. tru viDemetrescu la Dolj.

De candidaturile pentru Brăila n'au fost încă tul că gr.
din toate eroasele turburări din Lisabona. Din se telegrafiază că după demisia pri-

mului ministru Costa s'au produs turburări sângeroase în capitală. Poliția n'a fost în stare să restabilească ordinea. Intervenția gărzii naționale călare a rămas de asemenea infructuoasă. Turburările au durat toată noaptea. Partizanii lui Costa au făcut o demonstrație de simpatie în fața palatului primului ministru. Sosind un grup de adversari ai primului ministru, s'a încins o bătăie sângeroasă, care a luat proporții după ce partizanii lui Costa au primit întăriri. Sunt o mulțime de răniți, cari încă n'au fost rădicați din stradă.

Cavaleria a avut ciocniri sângeroase cu muncitorii din port. Și aci au fost mai mulți răniți. În cursul luptelor de ieri noapte au fost câteva sute de răniți. Se afirmă că sunt și mulți morți.

Ieri seară a avut loc o manifestație în onoarea lui Alfonso Costa, pe piața Roccio. În momentul în care cortegiul trecea pe strada Carmo, o bombă a făcut exploziune; sunt mai mulți răniți.

Chestia împrumutului și a băncii Albaniei. În jurul împrumutului și băncii Albaniei Agenția telegrafică italiană află, că puterile s'au înțeles în principiu ca atât împrumutul cât și banca albaneză să aibă un caracter internațional. În ce privește emisiunea împrumutului, participarea fiecărei puteri, situația specială a Austro-Ungariei în chestiile de amănunte, tratativele sunt în curs.

În loc competent se repetă că o intervenție a Austro-Ungariei și Italiei în Albania ar fi exclusă.

Cele două puteri sunt de acord că, în cazul când o intervenție devine necesară, toate puterile vor trebui să ia parte la această intervenție.

Ziarele din Roma primesc din Viena știrea că în cercurile diplomatice de acolo s'a răspândit șvonul cumcă negocierile relativ la împrumutul albanez vor fi în curând terminate: îndată după aceasta prințul de Wied va pleca spre Albania.

Împrumuturile statelor balcanice. Asupra împrumuturilor statelor balcanice avem următoarele informațiuni:

Reprezentanții Bulgariei au început tratativele la Londra pentru contractarea unui împrumut de 20 milioane lire sterlinge.

Ultimele știri din Paris asupra negocierilor împrumutului Turciei sunt satisfăcătoare.

Împrumutul grec, de 500 milioane, va fi emis pe piața Parisului, probabil la începutul lui Martie.

O descoperire arheologică. În urma săpăturilor arheologice începute la Ripoli, pe lângă Ancora s'a da de o întreagă necropolă (cimitir) din epoca neolitică, ce prezintă cea mai mare importanță atât din punctul de vedere paleontologic cât și cel antropologic. Așezarea și construcția mormintelor descoperite la Ripoli e fără seamăn în Europa.

Explozie pe un vas. Pe bordul vasului „Mauritania” al societății Cunard Line, care se află în docurile dela Liverpool, s'a produs ieri o explozie. Sunt 3 morți și 5 grav răniți.

Datoriile Bulgariei. După ziarul „Poitika” din Sofia, iată datoriile Bulgariei la 15 Decembrie 1913:

1. Pentru bonuri de rechiziție emise de autoritățile militare, 300 milioane.
2. Credite extraordinare înscrise în bugetele pe 1911 și 1913, 55 milioane.
3. Cheltuieli extraordinare pentru război, 310 milioane.
4. Băncii naționale bulgare, 30,893,381.
5. Pentru linia drumului de fer Mesdra—Vidin, 25 milioane.

Din aceste sume, 300 milioane sunt imediat exigibile.

Origina perlelor. Se știe că perla este produsul unui accident morbos care bântuie stridiile perlifere: introducerea unui corp străin provoacă secrețiunea și depunerea în straturi în jurul unei materii calcaroase. Mai puțin cunoscute sunt constatările făcute de naturalistul francez Seurat, după lungi studii în Polinesia: el a descoperit că acel „corp străin” nucleul primitiv al perlei, este dat de un parazit al stridiei, o larvă de tenie!

Este vorba nu de marea tenie umană ci de o microtenie care, când este complectamente desvoltată, abia atinge o lungime de patru sau cinci milimetri. Ce este mai curios e că larva nu poate niciodată să ajungă la complectarea ei desvoltare în stadiu perliferă, întrucât aceasta o înfășură imediat cu un fel de coajă calcaroasă care constituie cum s'a spus, nucleul perlei.

Or, din cauza acestei neutralizări a teniei, reproducția ei ar trebui să devie tot mai limitată și în sfârșit să dispară. Dar natura a avut grijă să puie în apropierea bancurilor de stridii terenul potrivit cultivei microteniei. Se găsește pe acolo un soi de pește care se hrănește cu stridii perlifere și, prin urmare înghite și larvele teniei esite în intestinele peștilor din invelişul ei calcaros se desvoltă, se reproduce, se înmulțește și continuă să „infecteze” stridiile. Aceasta este origina perlelor.

Peste 30.000 de muncitori greviști în Anglia. Din Londra se anunță, că în afară de încărcătorii de cărbuni și de căruțași, s'au mai pus în grevă 30.000 muncitori dela construcții. Sunt temeri că va izbucni o grevă generală a acestor muncitori.

Pentru o becață (sitar) 15 mii de franci. Nu mai de noroc să nu se plângă omul, căci dacă îl ai, vine singur și dacă nu-l ai degeaba îl cauți și îl chiești, căci norocul e orb și surd și merge dus de mână, de către soartă, acolo unde e hărăzit să se ducă.

Să vedeți ce i s'a întâmplat unui vânător francez și apoi să mai spuneți că n'am dreptate.

În apropiere de Bordeaux, un vânător, aștepta să-i pice în palmă vânatul căutat. Deodată zări un stol de becațe, cari își urmau sborul în văzduh. „Dacă nu dădui până acum pește altceva — își zise vânătorul — măcar să mă aleg cu câteva becațe.” Cu câteva focuri împușcă optsprezece dintre cari una avea atârnat de gât un colier de aur.

Pe colier se găsea inscripția următoare: „Acel care va împușca această pasere și o va trimite domnului Thersita, în Tanger, va primi 15,000 de franci.”

Măi mare noroc! Și fericitul vânător a și expedit becața cu colierul de aur, în Tanger, la adresa indicată își așteaptă acuma răsplata răgăduită.

Aniversarea nașterii împăratului Wilhelm II. Din Berlin vine știrea, că cu prilejul sărbătoririi împăratului Wilhelm, președintele Reichstagului Kaempt, a celebrat conștiința de datorie a împăratului căruia i se datorește menținerea păcii, „Salutăm, — a zis d-sa, — pe împăratul, în consecința că el și poporul colaborează la buna stare a patriei.” Președintele dieței, contele Schwerin, a amintit ultimele evenimente, cari conțineau semne serioase că sistemul monarhic era în adevăr amenințat. Toate elementele credincioase regelui, trebuie să se unească în voința nestrămutată de a nu lăsa să se răpească nimic din regatul prusian, nici din drepturile lui garantate de constituție.

Seara orașul a fost iluminat. La operă a avut loc o reprezentațiune de gală, în prezența perechei imperiale, reginei și principelui moștenitor al Greciei, regelui de Saxa, corpului diplomatic, lui Venizelos și miniștrilor.

Membrii coloniei germane din București au sărbătorit în mod deosebit aniversarea nașterii (a 55-a) a împăratului Wilhelm II.

M. S. regele Carol al României a trimis o călduroasă telegramă de felicitare împăratului Germaniei cu ocazia aniversării nașterii sale.

Un congres de educație familiară va avea loc în Filadelfia (Statele-Unite) în luna Septembrie. Comitetul organizator al acestui congres, a rugat-o pe regina Elisabeta a României să primească prezidenția de onoare.

Greviști ruși condamnați. Mai mulți greviști ruși cari au luat parte la demonstrațiile din 22 Ianuarie au fost condamnați la câte două luni închisoare.

Logodna prințului moștenitor al Serbiei. Cercurile politice din Belgrad pun mari speranțe în călătoria principelui moștenitor Alexandru și primului ministru Pasici la Petersburg. Nu încapă îndoială că, în afară de boțelul principesei Elena, această călătorie mai are un alt scop.

Cu toate desmintirile se menține știrea că principele Alexandru se va logodi cu una din fiicele țarului. În vederea realizării acestui proiect, primul ministru Pasici va rămâne probabil mai mult timp la Petersburg.

Bărbați de stat din Balcani la Petersburg. Presa rusească atribuie o mare importanță prezentei în același timp la Petersburg a mai multor oameni politici conducători ai statelor balcanice.

Agitațiile din Anglia. „Daily Express” află din Belfast că ofiterii din ducatul Ulster au primit adrese secrete asupra atitudinii ce va trebui să aibă armata în caz de tulburări.

O expoziție universitară. La expoziția internațională care se va deschide în Mai la Lyon, se va da o mare însemnătate învățământului de toate gradele și în special învățământului superior. Comitetul, sub președinția rectorului Joubin, a rezervat 8 săli pentru: drept, litere, știință, medicină umană și veterinară, farmacie, științe, artele frumoase și înalte studii sociale. În acest scop se vor adresa invitațiuni tuturor universităților din țară și străinătate ca să ia parte la această expoziție.

Sporturile scurtează mâinile. Se spunea că sporturile ar fi regenerând popoarele cari le practică cu stăruință și continuitate; vorba este însă că ne vine acum din America — țara populară a invențiilor și a fantasticului — că sporturile așa cum se practică azi, înlocuiesc eleganța și sveltețea siluetei frumuseții prin linii grosolane și contururi prea puțin clasice. Așa, sculptorul american, Daniel Chester French, afirmă între altele, că femeia din Statele-Unite are astăzi mâinile cu mult mai scurte și cu musculatura dezvoltată ca și la bărbați. Mâinile lungi și fine au ajuns o raritate și locul lor le-au luat brațele vânjoase.

Sculptorul american hrănit la școala frumuseții clasice, oftează după liniile fine și formale vapoase ale idealului de frumusețe feminină de altădată. Nu cumva să influențeze decepțiunea artiștilor, în fața rezultatului practicării sporturilor, pe femei și să le vezi renunțând la această nouă înțelepciune, care o fi scurțând mâinile, dar lungeste viața și apoi procură atâtea distracții necunoscute de bunicele noastre învățate să iasă din gineceu, doar ca să facă vizitele familiare, prietenești și cele de etichetă.

Căruciorul lui Bolliac. D. D. Teleor publică în „Minerva” următoarea amintire despre Cezar Bolliac, al căruia centenar dela naștere s'a serbat zilele acestea:

Regretatul mare ziarist și literat Cezar Bolliac ajungând la adânci bătrânețe, toată lumea a putut vedea ca părul său din alb ca zăpada ce fusese până atunci, a început să dea în culoare galbenă. Nu era un galben ca la cei blonzi ci un galben ca de hârtie afumată. Dar asta nu era nimic. Într-o bună dimineață, pe când privea nesățios la monedele antice ce le colecționase și la alte obiecte vechi de preț pe cari în vremuri bune, își risipise tot ce agonisise prin până și gândire, într-o bună dimineață zie vede că picioarele refuză să mai umble. Se ridică el în sus, se căznește pe cât poate ca să se țină drept. De prisos tot. Picioarele i se îndoiu dela glesne și trupul bătrân cădea pe pat moale ca o cârpă. A stat o săptămână în pat crezând că e o slăbiciune trecătoare. De fel. Răul mergea crescând și discipolii de gazetărie îi aduseră un cărucior la fel cu acela de copii mici, îi tocmiră un servitor ca să-l plimbe prin târg spre a nu muri de urât în casă. Și, pe la 1881, l'am văzut nu odată pe trotuarul din fața universității, resemnat, trist, privind la lumea ce se uita mirată la el. Unii, cari îl știau cine e, spuneau la alții, arătându-l:

— Asta e Cezar Bolliac, cel mai mare jurnalist ce l'a avut presa română.

Iar bătrânul n'auzea nu vedea alta decât amintirile ce colcăiau în sufletul lui: Colegiul Sfântului Sava dărămat, Eliade, Magheru, Tell, Bălcescu, marșul dela 48. Se vedea pe el vornic al Capitalei, auzea parcă vorbele lui Popa Șapcă, Bolintineanu, Rosetti. Dar o ploaie de pietri azvârlită de ștengari și de copii făcu pe bătrân să se sperie și să ceară să-l ducă acasă.

x În atențiunea bolnavilor! Balsamul Mittelmanna pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, încuierea scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de stomac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3-ori la zi, înainte de mâncare, câte-o lingură cafea. **Prețul 2 coroane.** Pregătește și expediază: **Eugen Mittelmanna, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhid-u. (Mi 1621)**

Cronica școlară.

Adunarea desp. Vârșet al Reun. inv. rom. Despărțământul Vârșetului, aparținător Reuniunii învățătorilor români dela școlile confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului, își ține prima adunare din anul societății 1914 la Vârșet, Miercuri la 5/18 Februarie a. c. în sala otelului „La soare” având un bogat program la ordinea zilei.

Cronica socială.

Dela desp. Turda al Asociațiunii. Despărțământul Turda al Asociației a dat în anul trecut dovadă de-o frumoasă activitate. S'a ținut o serie de interesante conferințe la cari au luat parte și mulți țărani. Dăm la acest loc programul acestor conferințe, din cari cea mai mare parte s'au ținut deja: Duminecă în 30 Noemvrie: Dr. Valer Moldovan: Starea culturală, socială și economică a neamului românesc de azi. Duminecă în 7 Decemvrie: Dr. Ioan Sârbu: Inceputurile neamului nostru până la retragerea legiunilor din Dacia Traiană. Dumineca, 14 Decemvrie: Iacob Trii: Istoria Românilor din Dacia Traiană dela retragerea legiunilor până la 1848. Dumineca în 21 Decemvrie: Dr. Ioan Boer: Istoria anilor 1848—49. Dumineca în 28 Decemvrie: Dr. Valer Moldovan: Istoria Românilor din Ungaria până în zilele noastre. Dumineca în 4 Ianuarie: Aurel Feneșan: Istoria Munteniei dela descălecarea până la unirea principatelor. Dumineca în 11 Ianuarie: Dr. Augustin Rațiu: Istoria Moldovei până la unirea principatelor. Dumineca în 25 Ianuarie: Dr. Iuliu Popescu: Unirea principatelor și domnia lui Cuza. Dumineca în 1 Februarie: Dr. George Pataceanu: Istoria contemporană a României. Dumineca în 8 Februarie: Octavian Bugner: Istoria Românilor din Basarabia, Bucovina și Macedonia. Tot a doua Duminecă vor mai ține câte o conferință unii bărbați distinși din Sibiu și Blaj cari au promis sprijinul. În celelalte Dumineci se va ține câte o prelegere însoțită de proiecțiuni cu schiopticonul.

În special proiecțiunile cu schiopticonul au avut darul de a captiva atenția publicului. Au trecut pe cearceaful alb chipurile lui Mihai Vițeazul, Ștefan cel Mare și luptele lor, cari vor rămânea neșterse în sufletele țăranilor din Cristiș, Poiana, Sind și Copand cari au venit să iee parte. Între conferențiarii de până acuma a fost și d. Dr. Ioan Sâmpăleanu dela Blaj și d. Dr. Nicolae Bălan dela Sibiu.

Conferințele acestor învățați dascăli au încălzit auditoriul cu povețele lor înțelese.

Mai amintim apoi că meseriașii români din Turda au dat a doua zi de Crăciun o frumoasă reprezentare teatrală din venitul căreia s'au cumpărat haine pentru 25 ucenici săraci, apoi catechisme și istoria biblică pentru 47 ucenici.

Le dorim spor în munca începută așa de frumos și înțelepțește.

Concertul reuniunii române de cântări „Hilaria” din Oradea-mare. Primit următoarele: Concertul „Hilariei” anunțat pe ziua de 26 Februarie a. c. promite un frumos succes.

Avizăm on. public, că ne-a succes a câștiga prețiosul concurs al mai multor dame române cunoscute și apreciate în viața noastră muzicală.

O să avem fericirea a admira vocea dulce a doamnei Lucreția Dr. Pășcutiu; o să ascultăm câteva doine cântate de dșoara Delia Popu, cântăreață distinsă și interpretă fidelă a doinelor noastre; o să ne savurăm la izvorul acordurilor clasice picurate din degetele pia-

nistei noastre doamna Nora Hosszu, și o să gustăm din arta doamnei Lucia Dr. Zigre, pe care de atâtea-ori am avut prilejul de a o admira cântând la pian.

Afară de aceste puncte de forță, balada: „Mama lui Ștefan cel Mare” — esecută de corul mixt al „Hilariei” sub conducerea harnicului și neobositului dirigent Nicolae Fîru și acompaniată de orchestra militară — ne va transpune în focul și farmecul zilelor noastre istorice, vom trăi momente de adevărată emoționare sufletească. — („Vigil”)

Sezătoare literară în Deva. Comitetul despărțământului Deva a Asociațiunii va aranja a II-a Sezătoare literară, Duminecă în 19 Ianuarie (1 Febr. n.) a. c. în Deva localul casinei române la 5 ore p. m. cu următorul program: Deschiderea sezătorii — prin preș. desp. Dr. I. Dobre. Conferință „Din sfera astronomiei” — ținută de d. Gavriil Todica. Declamațiune, de d. Nicolae Comșulea. — Deva, la 14/27 Ianuarie 1914. Dr. Ioan Dobre, preș. desp.

ECONOMIA

Bursa de cereale din Budapesta.

(După 50 kgr.)

— 29 Ianuarie.

Grâu pe Aprilie	11.90
Grâu pe Mai	11.92
Grâu pe Octomvrie	10.98
Secară pe Aprilie	8.95
Secară pe Octomvrie	8.54
Ovăș pe Aprilie	7.81
Porumb pe Mai	6.84

Bibliografie.

A apărut:

„Cultura Creștină”. An. IV. Nr. 2 din 1914, revista profesorilor de teologie din Blaj, cu următorul cuprins bogat și variat:

Dr. Alexandru Rusu: Încă odată limba liturgică a vlădiciei de Hajdudorogh (Teoria și practica). Dr. Ioan Coltor: Despre jurământ. (I). Ioan Bozdog: Constantin Marele ca desrobitor al bisericii. Gheorghe M. Pteancu: O însemnată problemă pastorală (Concubinatăle). Însemnări: În jurul sezătorilor noastre literare (Ioan Isaicu). Cronică: Pentru reculegerea și întărirea noastră sufletească (șr.); A VIII-a săptămână socială din Milano (ic.); În serviciul misiunilor catolice din America (ar.). Cărți și reviste: Fr. Xav. Wetzel — Ion Belu, Bucură-te Marie (ic.) „Solia Satelor” (șr.); Cărți intrate la redacție. Telefon.

POȘTA REDACȚIEI.

S. P. Blaj. A sosit prea târziu. În numărul nostru de alaltăieri am publicat o scurtă dare de seamă.

B. P. Cluj. Nepublicabilă.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Ilie Ban, Poiana. Am primit 7 cor. ca abonament pe cvart. I 1914.

Redactor responsabil: Constantin Șavu.

Nagy Jenő,

specialist pentru dinți artificiali fără pod

CLUJ—KOLOZSVAR

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu plăți în rate favorabile,

Ordinează ziua întreagă.

(87)

Se caută

un notar diplomat

cu atestate bune la secția de dare într-o comună frunțasă română în apropierea Aradului. A se informa la administrațiunea „Românul”.

„Noutate”.

Oferim miei sugători de munte, de câte 5 klgr., cu cel mai ieftin preț de zi

Ticoșan și soții

Fabrică de brânză securască și întreprindere pentru expediere de miei.

Ăgostonfalva.

(Le 1784)

Bătăturile,

scortoșenia pielii, arclorii de pe mâni și din față încetează în decurs de 1 zi dacă folosiți

„CANNABIN”

1 sticlă 1 cor., francă
1 coroană 40 fil., 3 sticle franco 3 cor. De vânzare

la farmacia TÖRÖK, Budapesta, Kl:ály-u. 12 și la preparator: Dr. E. FLESCH, farmacie la „COROANĂ” în Győr.

Cea mai bună carte bisericească!**CANTORUL BISERICESC**

sau cuprinsul vecerniei, utreniei liturgiei pe 8 glasuri, împreună cu rândurile serviciului tuturor sărbătorilor de pe întreg anul și a tipicului bisericesc. Aranjat de învățătorul **George Bujigan**. Aceasta carte nu trebuie să lipsească din nici o biserică, precum din nici o casă creștină. Cu peste 450 pagini. Prețul unui exemplar broșat e 10 cor., legat în pânză 12 cor., în pele 14 cor.

De vânzare la:

Librăria „CONCORDIA” (Tribuna),
ARAD, strada Deák-Ferenc nrul 20.

Stoboare de sârmă

tari și trainice!

Fabricație de prima calitate.

Ifj. UTRI PÁL

Baja, str. Erzsébet Királyné nr. 58.

Oferă on. public **matrațe excelente de sârmă p. paturi**, în orice mărime, cu prețul de 8 cor. Trimițându-mi-se mărimea internă a patului expediez imediat marfa; execut cu prețuri foarte ieftine gard de sârmă pentru curte, grădini și vii, apoi șezuturi pentru trăsuri, case pentru gălște, prizătoare pentru muște, curse pentru șoareci și cloșani, acoperitoare pentru alimente și dulapuri îngrădite cu sârmă, site și ciururi, precum și orice lucrare în branșa mea. (U 1463)

NOUȚATE!

NOUȚATE!

Cremă de VIORELE

franceză, pentru față are efect neîntrecut.

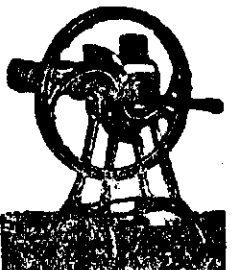
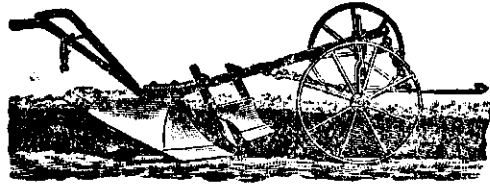
După afirmațiile chimiștilor renumiți acesta e cel mai bun și mai nevătmător mijloc cosmetic pentru față. Întrebuințând această cremă de violele franceză, atât tinerii cât vârstnicii capătă o față de-o frumusețe extraordinară, după o întrebuințare de 2—3 ori pielea feței se înviorază, se catifelează și primește o culoare albă trandafieră, dispar încrețiturile, sbârciturile, pistruiile (alunețele), petele și orice fel de sgrăbunțe. CREMA de VIORELE franceză nu numai înfrumusețează fața, ci o și conservă și o scutește împotriva influențelor vremii, soarelui și a vântului. Crema de violele franceză se poate întrebuința și ziua, pentru că pielea o absoarbe curând și nu solipește de ea, iar după întrebuințare nu mai e necesar a întrebuința și pudră.

O pregătește și se poate comanda cu poșta dela **IVAGSKOVICS M. farmacia „Szent-János” NAGYKIKINDA.** Un borcan comanda de 6 borcane expedierea se face franco. Tot acolo se poate comanda și preparatul „NOABIN” a lui Ivagkovics care este cel mai excelent și mai neștrăcișos vopsitor pentru păr care în decurs de 10 minute dă părului culoare castanie închisă sau neagră, așa, că nici chiar cei din apropiere nu pot observa vopseaua, nu murdărești și menține culoarea luni de zile. — Prețul unei sticle 3 cor. Să ne păzim de imitații și falsificațiuni! Cine vrea mai departe fabricatul meu, acela capătă 1 tuțet cu 9 coroane 40 filori și îl trimite franco.

EGYI JÁNOS, lăcătuș

măstru lăcătuș. Atelier de mașini și depozit de mașini agricole.

Telefon: 67.

AIUD--NAGYENYED, Strada Tövisi-utca (Casa proprie).

Oferă totfelul de mașini agricole, pluguri de oțel invenție proprie, tăietoare de sfeclă și sârcică, despoatoare de porumb, rășnițe de orz, mașini excelente pentru cusut, pentru casă și industrie. Apoi totfelul de lucrări în această branșă pentru zidiri și lăcătușerie cu prețurile cele mai ieftine. Pentru calitatea și perfectă lucrare a mașinilor cumpărate dela mine dau cea mai mare garanție. (He 1527) Prețurent gratis

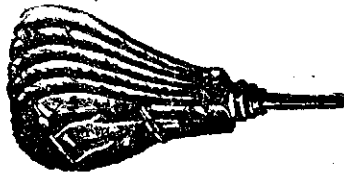
PRIMA TURNĂTORIE DE CLOPOTE.

TELEFON 77—51.

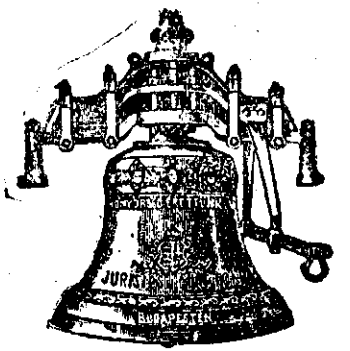
Juristics Márton

BUDAPESTA, Rózsa-u. 51—53.

Execută orice lucrare în această branșă: expediază clopote excelente cu tonuri curate și pline, rețoarnă clopote vechi, remontează clopote vechi pe coroane învârtitoare din fer vărsat sistem Pozdech, eventual pe coroană învârtitoare din fer făurit. Schimbă limbi învechite etc. Execută staturi drepte și orizontale din fer de clopote, cu prețuri moderate. — Cu prospecte servesc cu plăcere.

Mai departe execut tot felul de aranjamente complete pentru ateliere de lăcătușerie și tăurârle.

DR. JULIUS VON SIMON

operator, medic-șef al casei județane de bolnavi ambulator pentru bolnavi privați

Timișoara-Elisabetin (Temesvár-Erzsébetváros) Huyadi-ut 6., et. I.

Ordinări chirurgice pentru boale de urechi, de nas, de gât și boale femeiești.

Tratament ambulator pentru boale chirurgicale, vizitațiuni cu raze Röntgen, tratament spec. cu Röntgen, galvanizațiune-electrolyse,

Si 1593

— masaj vibratio-electric. —

La dorință stau la dispoziție camere confortabile pentru bolnavi.

In urma aranjamentului perfect e posibilă orice operațiune.

Dufek Kálmán,

atelier de colorat și fabrică de curățire pe cale chimică

Cluj (Kolozsvár), str. Hegedüs Sándor nr. 5.

Recomandă culoarea și curățirea pe cale chimică a hainelor de dame și bărbați, pe deșeurilor, lucrurilor brodate și de mână etc în bucate gata sau desfăcute de oaltă, pe lângă o exequiție conștiințioasă și recunoscută de solidă. Am introdus: desinfecția și curățirea penelor, la cerere de urgență în timp de 12 ore. — Comandele cu poșta conștiințioasă și punctual. — Hainele de doliu se execută cât se poate de repede.

Du 1345

Bencsik Zsigmond in DEVA

Oferă: **Ghete americane și franceze** cusute cu mână în atelierul propriu precum și **ghete gata**, format modern pentru bărbați femei și copii. **Galosi, ghete comode și pentru gimnastică.** Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și creme excelente. Ghete pentru picioare neregulate și bolnave le pregătesc după măsură.

La comanda din provizorie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu :: prompt ::

B. 318

Mihályi Béla

pictor pentru biserici

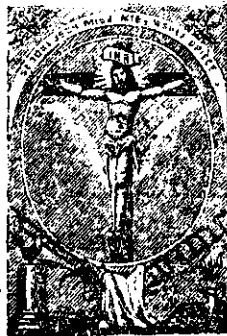
UNGVAR, Képezde-utca 2 sz

Ca autor expert al picturii bisericesti greco-orientale și gr. catolice îndrănesc a ruga sprijinul on. dni preoți gr. orientali și gr. catolici

EXECUT:

pictarea modernă a internelor bisericilor, în stil simplu și decorat, tablouri pentru cerimi și pereți, executate excelent. — Totfelul de picturi bisericesti, și anume:

icoane pentru iconostase, altare, jertfelnice, cruci și pentru prapori, executate pe mătase și pânză, plascente și crucifixe pictate în mod artistic.

Anticpeze de pe acum mulțumitele mele pentru binevoitorul sprijin al on. dni preoți.

Mi 1237

Crucifixe

pentru drumuri și câmpii, din material bun, tinichea zincuită, — pictate cu uleiuri durabile și cu inscripție și cuie —

Înălțimea	100 cm.	136 cm.	160 cm.	180 cm.
departarea între brațe	85 cm.	120 cm.	130 cm.	140 cm.
Preț	30 cor.	40 cor.	60 cor.	70 cor.

Am o mulțime de scrisori de recunoștință. — Planuri gratis — Mergerea la fața locului o fac pe cheltulala proprie. —

IN ATENȚIUNEA DOAMNELOR!

Pielea frumoasă a feței e condiția principală a frumuseții. Fiecare damă nutrește această dorință ferbinte, dar, regret, luându-se ele după reclamele alarmante, rămâne numai cu dorința. — Cea mai bună dovadă despre bunătatea unui articol este faptul că este el de răspândit. — Bunătatea neintrecută a preparatelor dr.-lui Sihulsky o dovedește, afară de numeroasele scrisori de recunoștință, faptul că anual expediem în toate părțile țării și în Europa, dar și în Asia și America avem numeroși mușterii, cari comandă deodată sute de pachete, pentru a să facă economie cu cheltuielile de expediare.

Preparatul renumitului dr. Sihulsky nu conține materii vătămătoare; întrebuințarea acestui aparat îndepărtează

pisruale, petele, sgrăbunțele, lucirea feței și roșaja feței.

Preparatele dr.-lui Sihulsky, și anume: alifie pentru față, cremă de mătase, săpun, pudră de mătase, apă pentru față, sunt pentru întrebuințare de noapte și ziua.

!!! Feriți-vă de imitații! Preparatele adevărate sunt numai cele prezente, pe țesle și pe împachetarea externă, cu fotografia și isoalitura dr.-lui Sihulsky!!!

Alifie pentru față de dr. Sihulsky	cor.	1.40 fl.
Săpun " " " "	"	—70 "
Apă " " " "	"	1.40 "
Cremă de mătase " " " "	"	1.30 "
Pudră " " " " (în orice culoare)	"	1.20 "

Cosmoticul lui Puky pentru mâni, deși e preparat nou, se bucură unicul preparat, care chiar și mânilor celor mai neglijate le dă culoare albă ca zapada și redă pielei o finețe ca de catifea. Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă. Prețul 70 fl.

Pentru îngrijirea **spiritul pentru păr „Capillor”**, care împiedică căderea părului oferim **spirtul pentru păr „Capillor”**, care împiedică căderea părului și ca un adevărat nutremant al rădăcinii părului, împiedică chelia. — Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă! Prețul 1 cor 20 fl.

„Regenerator pentru păr” redă părului carunt culoarea originală Prețul 2 cor.

Comenzile peste 10 cor. se expediază franco.

Preparatele mai sunt de vânzare la:

Farmacia MEZEI și ALEXANDER în Kassa.

Scrieți adresa corectă. — Comenzile se expediază imediat. Me 1236 Discreția e asigurată.

Dacă comandați ceva

ori cereți prospecte dela cei ce inserează anunțuri în ziarul nostru, vă rugăm

a vă referiți la ziarul nostru.

Făcând-o aceasta cererilor d-voastre li-se vor da deosebită atenție, veți fi bine serviți, firmele respective având nevoie de recomandarea noastră. În caz, că am primi oarecari plângeri în contra vre-unei din aceste firme, am înceta imediat a mai recomanda firma respectivă.

Administrația ziarului

„ROMÂNUL”.

Cei mai buni cărbuni de piatră de Prusia și koks în forma nucilor de Prusia se pot procura numai dela

Altmann Ede

Arad, Vesselényi și Kis Ernő-u. în colț. :: Telefon: 46.

Are uriașe calorice. Scutit de perne, șalac și cenușe. Cea mai cruțătoare încălzire. — O singură încercare con-

vinge pe oricine. — Pofțiți și faceți o comandă de probă. — Orice cantitate o transport acasă. A 1780

Se capătă lemne mărunte uscate și aschii.

Capital social Cor. 1.200.000.

Telefon nr. 188.

Post sporocasa ung. 29,349.

Banca generală de asigurare societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii:

PARTENIU COSMA, DIR. EXECUTIV AL „ALBINEI” și PREZIDENTUL „SOLIDARITĂȚII”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra griadinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiunile cele mai favorabile

Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat. — Persoanele cunoscute ca scvizitori buni și cu legături — pot fi primite ori când în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cel interesat să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare” DIRECȚIUNEA: SIBIU—NAGYSZEBEN (CASA „ALBINA”), AGENTURA PRINCIPALĂ PENTRU COMITATUL ARAD, BÉKES, OSANÁD, BIHOR, TIMIȘ, TORONTÁL, CARAȘ-SEVERIN Arad str. Jozseffőherceg nr. 1 (lângă Banca „Victoria”) Ba 240—156) Telefon nr. 850

Agentură principală: IULIU ROȘESCU, Cluj (Kolozsvár). Kossuth L.-u. 26.

Agentura principală Lugos, la filiala „ALBINA”.

60 fl.
+ 20 fileri
porto postal

Veste bună pentru iubitorii de carte românească!

60 fl.
+ 20 fileri
porto postal **Calendarul partidului**național român din Ungaria și Ardeal pe anul **1914**

este gata și zilnic se expediază cu poșta și cu trenul în toate părțile locuite de Români, și anume: în *Ungaria, Ardeal, România, Bucovina, America, în statele din Balcani*, etc. — Calendarul partidului național român este

cel mai mare, mai bogat și mai ieftin calendar românesc.

Articolele însuflețite, poeziile admirabile, învățăturile folositoare tuturor fiilor neamului românesc, precum și glumele și poveștile morale, — toate scrise de cei mai de seamă scriitori ai noștri fac din acest calendar un odor prețios, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui frate român.

Calendarul partidului național este cea mai însemnată publicație românească la noi în acest gen, și este singurul calendar care, prin conținutul său foarte bogat, poate mulțumi pe oricine. — Nimeni să nu-și cumpere calendar pe anul 1914 până nu a văzut mai întâiu Calendarul partidului național român.

Condițiunile de vânzare:

Calendarul partidului național român se vinde *numai pe bani gata*. Prețul unui ex. 60 fileri, iar pentru trimiterea cu poșta 20 fileri deosebit.

dela 10 ex. până la 14 ex. cu 15%⁰ rabat, nefrancat ;

„ 14 „ „ 36 „ 20%⁰ „ „

„ 36 „ „ 72 „ 20%⁰ „ franco;

„ 72 ex. în sus cu 25 procente rabat, franco.

Pentru „România” costă exemplarul 1 cor. 10 fileri.

Nici pe așteptare și nici cu rambursă 1—5 ex. nu trimitem deoarece porto face mult! Asemenea cereri nu se vor lua în considerare. — Se poate procura dela

Administrația ziarului „Românul”, Arad, str. Zrinyi nr. 1

Cea mai însemnată publicație românească la noi în acest gen!

 Cel mai mare, mai bogat și mai ieftin calendar românesc!
60 fl.
+ 20 fileri
porto postal

Singurul calendar care poate mulțumi pe oricine!

60 fl.
+ 20 fileri
porto postal

„BERZAVA” societate pe acții în Resiczabánya (K.-Szörény).

Convocare.

Domnii acționari ai institutului „BERZAVA” societate pe acții în Reșița (Resiczabánya) sunt rugați a participa la

a II-a adunare generală

ce se va ținea Duminică în 22 Februarie 1914 la orele 10 a. m. în localul institutului.

Obiectele adunării:

1. Constituirea biroului și deschiderea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii, al comitetului de supraveghere și stabilirea bilanțului.
3. Deciderea asupra împărțirii profitului curat.
4. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghere pro 1913.
5. Alegerea a 3 membrii în direcțiune.
6. Eventuale propuneri.

DIRECȚIUNEA.

Activa — Vagyon — Aktiva	Contul Bilant — Mérlegszámla — Bilanz Konto	Passiva — Teher — Passiva
Cassa în numărar — Pénztárkészlet — Kassa Vorrath — — — — 4.104'28	4211'53	Capital social — Alaptőke — Aktien Kapital — 150000 — Dep. spre fruct. — Takarébetétek — Spareinlagen 39749'69
Cassa de păstr. postală — Postatakarék — Postsparkassa — — — — 107'25		Fond de rezervă — Tartalék alap — Re- serve fond — — — — 3.036'60
Cambii personale — Személyváltók — Personal Kredit — — — — 170.356'50	193144'50	Fond de rezervă special pt. ev. perd. — Különtart. alap. — Spec. Res. fond — 767'52 3804'12
Cambii cu acop. hipot. — Bekeb. váltók — Hipotek sicherg. — — — — 22.788'—		Reescompt — Visszleszámitolás — Reescompte — 3500 — Creditori — Hitelezők — Kreditoren — — 1234'81
Cap. nevărsat — Benemfolyt tőke — Akt. Kap. Rűchs. Conto-Corent — Folyószámla — Konto-Korent — 9569'35	54'29	Int. transitoare — Átmeneti kamat — Trans. Zinsen 2098'— Int. acții — Részvény után kamat — Akt. Kap. Zinsen 721'01
Mobilier — Berendezés — Mobilier — 1.480'—		Venit curat — Tiszta nyereség — Reingewinn — 7672'66
Amortizare — Leírás — Abschreibung 148'—	1332'—	
Spese de protest — Ovás költség — Protest Spesen 40'96	40'96	
Spese de intab. — Bekeb. köl. ség — Intab. Spesen 7'66	7'66	
Efecte proprii — Értékpapier — Wertpapiere — 420'—	420'—	
	208780'29	208780'29

Spese — Kiadások — Ausgaben	Contul Profit & Perdara — Nyereség és veszteség számla — Gewinn u Verlust Konto	Venite — Bevétel — Einnahmen
Salare — Fizetések — Gehalte — — — — 4700'—	4700'—	Int. escompt. — Váltó kamat — Escompt Zinsen — 11801'34
Chirie — Házbér — Hauszins — — — — 720'—		Proviziuni et alte venite — Járulék és más jöve- delmek — Provizion und sonstige Einnahmen — 7434'50
Spese de birou și tip. — Irodai költ. — Kanzlei Spesen 1156'64	290'80	
Int. reescont — Vissz. kamat — Reescompt Zinsen 290'80		
Int. depuneri — Betét kamat — Einlage Zinsen — 1779'31	2223'97	
Contribuție er. et. com. — Adó — Steuer — 2223'97		
Asig. cassa muncitorilor — Betegségélyzőptár jár. — Krankenkassa Beitr. — — — — 130'92	130'92	
10% dare int. depuneri — 10% Betétkamataadó — 10% Einlagezinsensteuer — — — — 176'62		
Compet. de timbru — Bélyegilleték — Stempelgebühr 236'92	148'—	
Amortizări — Leírások — Abschreibung — — — — 148'—		
Venit curat — Tiszta nyereség — Reingewinn — 7672'66	7672'66	
	19235'84	19235'84

Resiczabánya, 1913 decembrie hó 31.

Grigorie Poceanu m. p.
dir. exec. — vezér ig. — leit dir.

Stefan Albu m. p.
vice dir. — al. ig. — vice dir.

Ioan Baltezan m. p.
cassar. — pénztárnok. — cassier.

Ioan Gh'ghiniță m. p.
contabil. — könyvelő. — buchhalter.

DIRECȚIUNEA — IGAZGATÓSÁGI TAGOK — DIRECTION MITGLIEDER:

Alexandru Costean m. p. Iovan Cristoi m. p. Adrian Mieu m. p. Heinrich Kunz m. p. Stefan Albu m. p.

Conf. ontând conturile de mai sus cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat în consonanță. — Jelen számlák a fő és mellék-
könyvekkel összehasonlítva helyeseknek találtattak. — Vorstehende Konti mit den Haupt und Nebenbüchern verglichen und richtig befunden.

INSPECȚIUNEA — FELÜGYELŐBIZOTTSÁG — AUFSICHTSRATH:

Bodnyansky János m. p., președinte. — elnök. — präses. ifj. Strobl Franz m. p. Axente Mureșan m. p.
George Boulescu m. p. Johann Jendl m. p. Petru Bandu m. p.